

Uredništvo in upravištvo:
Maribor, Koroške ulice 5.

„STRAŽA“

Izba v ponedeljek, sredo in petek
popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Z uredništvom se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure dopold.

Telefon št. 113.

STRAŽA

Harščina listu:

Celo leto 12 K
Pol leta 6 K
Četrt leta 3 K
Mesečno 1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila

se računijo s 15 vin. od 6 redne
petitvrste; pri večkratnih ozna-
nilih velik popust.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 92.

Maribor, dne 12. avgusta 1910.

Letnik II.

Liberalci med seboj.

Na skupščini liberalnega učiteljstva v Novem mestu je govoril tudi eden glavnih kranjskih mladinov, profesor Jug iz Ljubljane. Med drugimi neslanostmi, ki jih je povedal „zavednemu“ liberalnemu učiteljstvu, je posebno značilna sledeča („Slov. Narod“ od 9. t. m.): „Treba je najti poti do narodno neodvisne šole, kajti preveč črno-rumena ali belo-rumena pobarvana izobrazba ni prava slovanska izobrazba“. Te ne ravno duhovite mladinske ekspektoracije so se zdele starinom nekoliko predebele neumnosti in s svojo šifro —r dobro znani liberalni starin krepko okrtachi te in enake, za nas Jugoslovane skrajno škodljive nezmiselne mladinske izbruhe. Pod naslovom „Politična otročarija!“ prinaša „Slovenski Narod“ od 11. t. m. v jutranji izdaji od g. —r sledečo lekcijo za mladine:

Solnce vpliva na možgane! Včasih se človeku dozdeva, da bi živel v političnem predpustu! Vse hoče nekako po glavi hoditi, in pamet, katera mora vendar tudi v politiki nekaj veljati, pogubila se je po krtovih luknjah.

Čujejo se klici: pred črno-rumeno zastavo ne bomo klečepiazili, in odgoja v naših ljudskih šolah je preveč črno-rumena! Ali naj res mislimo, da se med nami organizuje proti črno-žolti zastavi nekako politično korzarstvo, katero pa bi bilo politično otročarstvo prve vrste? Par orehovit lupin spuste ti korzarčki po Ljubljani, pa mislijo, da je častitljiv simbol naše države res v nevarnosti!

Ne bodite otroci! Kadar preide politična otročarija na polje politične oslarije, ne moremo molčati.

Črno-rumene čenčarije — dotičniki režejo z lesenim nožem v jeklo! — nam presedajo na vse kriplje! Brez ozira na to, da nam je črno-žolta zastava istotako nedotakljiva, kakor je nam nedotakljiva slovenska trobojnica, prisiljeni smo spregovoriti pametno besedo tudi v interesu stranke. Otročarijo smo

imenovali celo afero! Še bolj precizno bi se lahko izrazili: da se z vžigalicami igrajo nespametni otročiči.

Ali nismo torej upravičeni, če nasproti takim razmeram z vso odločnostjo protestujemo proti političnim otročarijam, ki se gibljejo na polju politične oslarije? Tega izraza ne prekličemo!“

Odgovor gospoda —r na modrosti mladega profesorja Juga se nam zdi popolnoma primeren. Dostavljamo samo: Kam je zašlo naše liberalno učiteljstvo, da dopušča na svojih skupščinah take nepatriotične izjave, s katerimi se naš narodni boj tako silno otežkuje? Ali je brezversko svobodomiselstvo res že tako preželo te kroge, da so izgubili čut za vse druge naše cilje in ideale, ter hočejo ljudstvo brez ozira na levo in desno pahiti v naročje najhujšemu materializmu?

Akoravno smo njihovi odločni nasprotniki, vendar moramo pohvalno omeniti liberalne starine, ki so se tako odločno uprli sebičnim mladinom, ki pri sebi in pri drugih ne poznajo drugega, kakor — korita.

Brez ovinkov pa moramo povedati starikavim liberalnim generalom, da so koruptne razmere v lastnem taboru povzročili sami. Neštetokrat smo prerokovali in neštetokrat dokazovali, da liberalna načela, ako se izvajajo do skrajnega zaključka, ne morejo voditi drugam, kakor v popolni egoizem brez ciljev in brez vzorov. Liberalni voditelji, ki so že sedeli pri bogato pogrnjenih mizah, tega seveda niso hoteli pripoznati; sedaj pa, ko so začeli stopati po njihovih stopinjah mladini, ki so še nepreskrbljeni in lačni, žanjejo vihar, ki so ga prej s toliko hladnokrvnostjo sejali, in zdi se nam, da jih bo ta vihar tudi pomedel.

„Narodni žrtvi — Žalčani.“

(Bengalično razsvetljena liberalna naprednost.)

Bilo je leta 1904. Meglen in moker zimski dan je bil, ko smo proti večeru polagali v grob truplo Iv. Kača. Izšel je v spomin umrlega tudi letak, kjer se pohvalno omenja njegovo narodno delovanje. Med drugim se berejo tudi zanimive besede: „Načrt, da

se rajnemu Hausenbichlerju vzida spominska plošča v rojstno hišo, bi bil izvršil Kač s pomočjo samih okoliških kmetov, ker s o m u ž a l č a n i, kakor se je sam izrazil, odpovedali sodelovanje.“

Minilo bo kmalu šest let od tistih dni. Pred kratkim je umrl črevljar Franc Cokan v Vrbiu naravne smrti. Pogreb njegov se je vršil ob veličastni udeležbi Žalčanov. Žalčani so položili na grob ranjemu venec z napisom: „Narodni žrtvi Žalčani.“ — Primerjajmo: Hausenbichler in Cokan! Leto 1904—1910!

Pišemo samo zgodovino!

Najboljši, najplemenitejši Žalčan, ki jih je kdaj rodila žalska mati, je bil rajni Hausenbichler, mož, kakoršnega ne bo Žalcu dalo vsako stoletje! Hausenbichler je spravi pravzaprav žalec do imena! Hausenbichlerjeva zasluga je, da se je razširil hmelj po Savinjski dolini. S tem je pripomogel marsikateremu Žalčanu, da mu ni treba sedaj jemati v roke gnojnih vil, ampak da lahko nosi gosposko sukno! In ta mož, največji žalski župan, leta 1904, to je osem let po svoji smrti, ni imel v celem Žalcu toliko hvaležnih src, da bi se mu vzdala spominska plošča v rojstno hišo! Kač je moral iti v okolico in prositi kmete pomoči! Še dandanes ni plošče, ker je Kač prenapro umrl.

In Cokan!

Pribijemo takoj tukaj, da bomo o Cokanu pisali resnico tako dolgo, dokler bodo liberalci lagali. Ne pisali bi o Cokanu drugače, če bi tudi še živel. Kdo je bil torej Cokan? Človek, ki se ga je vsakdo bal kot nevarnega pretepača! Človek, ki je čakal na griškem mostu na ljudi in jih kofutal, znane in tuje. Človek, ki je vrgel lastno ženo s kozolca. Človek, pred katerim se je lastna žena morala skrivati po omarah pri sosedih!

Človek, ki je s kolom čakal pri železnici na ničesar slutečega voznika. Človek, ki se je pretepal s celjskimi policaji. Človek, ki je presedel zaradi različnih zločinov — tudi tatvine — dolgo časa v ječi. Človek, ki mu je bila vera po njegovih lastnih besedah toliko kakor knof. Človek, ki je dne 17. julija napadel Antona Pesko in ga težko in nevarno ranil. Človek, ki je pri isti priliki zmerjal Korenca, zakaj mu ni hotel dati kidovnih vil, da bi nabodel Peska, in ga nosil po vasi. Ali še hočete več?

In pogreb tega človeka se je vršil dne 22. jul. 1910 ob veličastni udeležbi Žalčanov! Pri pogrebu te-

je videla, kako se v kratkem odpro vrata v predsobo, kamor vstopi tat, prepričan, da ni nikogar doma. In gospa bo slišala ropot in bo šla gledat In potem? — Potem, ako ji bo mogoče koga sklicati, je Beliere izgubljen, če pa ne — pa on ubije gospo — in v dveh urah se bo vse to res zgodilo. Tako silno je hišino ta misel zadela v srce, da je obledela in se kar vsa tresla.

Gospa, ki se je čudila, da se nič ne gane in nič ne odgovori, takoj opazi to spremembo na svoji hišini.

„Kaj pa vam je, ljuba Avrelija?“ jo vpraša. — „Zdi se mi, da vam je slabo!“

Vstala je s stola in stopila k Adeli, ki pa je ustavi in reče:

„Nič hudega, gospa; omotica me je prevzela, pa je že dobro.“

„Že več dni opazujem, da ni pri vas vse navadno“, reče Mrs. Risley. „Ali vam morda ni kaj všeč v moji službi?“ silila je v hišino tako naravno in pa ljubeznivo.

„Meni bi bilo prav žal. Bila sem popolnoma zadovoljna z vami in hotela sem se z vami razgovoriti. Pravili ste mi, da imate stariše in še eno sestro. Kaj pa vi mislite, ali bi vam morebiti branili iti z menoj v Ameriko?“

„V Ameriko?“ ponovi Adela, „pa vendar gospa ne mislite —“

„Vzeti vas seboj v Ameriko? Da —“ in nekoliko zarudela nadaljuje:

„Mala težava je pri tem, in ravno zato dosedaj še nisem z vami o tem govorila. Povejte mi odkrito: vi ste prepričani, da bi vas jaz ne mogla za nič na svetu razžaliti?“

„Oh, gospa!“ — reče Adela, „vi ste bili vedno z menoj tako dobri, tako prizanesljivi —“

„Vi ste to tudi zaslužili“, odgovori sedaj gospa, „Kaj naj bi bila jaz počela te mesece brez vas? To-

PODLISTEK.

Ovadnica.

[Malje.]

Bila je vklub bogastvu, ali pa radi bogastva ena izmed onih žensk, ki se jih veliko dobi onkraj morja, ki imajo rače, da so tudi vsi drugi z njimi veseli in zadovoljni, ker imajo zanje toliko resničnega, iskrenega sočutja, ki niti ostro ne izpregovore, niti srpo ne zamahnejo, da bi ne motili ljubeznjivega ozračja.

Ta iskrena ljubeznjivost — kaka ironija! — je bila vzrok, da je Mrs. Risley k sebi vzela ljubimko lopova s ceste.

Njena prava hišina, neka Nemka, ki je bila pri njej v službi že deset let, je bila klicana brzojavno k oboleli materi.

Mrs. Risley je v naglici začasno dobila drugo, da tem ložje dovoli daljši dopust svoji zvesti streljani.

Adela se ji je predstavila pod imenom Avrelija Brissand z ukradenimi spričevali. Amerikanka jo je vsprejela na prvi pogled.

„Pri meni odločuje simpatija ali antipatija. Po tem se jaz slepo ravnam!“

Dobre tri mesece je bila nova hišina v službi in se je zelo prikupila gospej, tako da je sklenila, vzeti jo seboj v Ameriko obenem z ono, ki je sedaj pri materi.

Neka misel pa je begala zadnjih štirinajst dni gospo prav hudo vselej, kadar je videla pred seboj Avrelijo. Kako naj jo namreč vpraša, da je ne razžali, ali bi hotela biti pri njej kot druga hišina, dasi je že več časa poslovala tako dobro kot prva.

Nemka ji je naznanila, da se kmalu vrne, in zato Mrs. Risley ni mogla več odlagati tega razgovora z namestnico, ki ji je tako vdana.

Popolno se v tem tudi ni motila. Zlosrečni Julij Beliere je opazoval nekaj tednov, da se je njegova prijateljica zelo spremenila, in to se je res zgodilo, ker se ni mogla ubraniti velikih hvaležnosti do gospe.

Adela si je že več tednov izmišljevala razne nove vzroke, da se odloži dogovorjeni rop, in sicer zato, ker ji je vedno bolj dobra in prijazna gospa vzbujala s svojo ljubeznivo skrbjo zanj vedno hujše občitanje vesti, ki se je oživljala skromni meščanki, ki je služila bandi kot lovska psica.

Ti očitki sicer niso bili še tako močni, da bi bili nadvladali sramotno ljubezen, ki jo je družila z zlobnežem, ker se je končno vendarle odločila vse pripraviti, da se ta večer izvrši tatvina. Storila je to v zadnjih štirindvajsetih urah v veliki razburjenosti vsled groženj Belierovih.

On ji je namreč dejal: „Najamem si sobo v hotelu; to bo najbolj varno.“ In pri tem je bil njegov pogled bodeče-oster.

Adela se je zbala. Zato je vso stvar tako vredila, da bi bila gospa daleč od doma, ko se tatvina izvrši. Bala se je namreč še hujše nevarnosti za gospo.

Toda sedaj, ko je začula zvonec, je nekako slutila, da se je morda varala pri tem svojem računu. Vsa preplašena je zato vstopila v salon, kjer jo je gospa sprejela z besedami:

„Adela, nocoj jaz ne grem z doma. Mdme. Renaud — to je bilo ime stare vzgojiteljice, pri kateri je bila gospa dve leti, tedaj stara štirinajst let — „Mm. Renaud mi je sporočila, da ji ni dobro, pa tudi mene nekaj glava boli. Prav na kratko bom povedala v salonu —“

Za hip Adela ničesar ne odgovori. V duhu pa

ga človeka, sta celjske člane izvrševalnega odbora Narodne stranke zastopala dr. Ernst Kalan in Ivan Prekoršek! Temu človeku, Franc Cokanu, so Žalčani dne 22. julija 1910 kupili nagrobni venec. In na grob temu človeku so Žalčani dne 21. julija 1910 položili venec z napisom: „Narodni žrtvi Žalčani!“ — Tako namreč pišejo liberalni celjski listi.

Hausenbichler in Cokan! Leto 1904 in 1910!

Leta 1904 so Žalčani odpovedali sodelovanje za nabiranje denarja za spominsko ploščo največjemu svojemu županu Hausenbichlerju! Leta 1910 so darovali Žalčani po kronah — eden je dal celo 5 K — za nagrobni venec „narodni žrtvi“ — radi poboja in tatvine kaznovanemu Cokanu!

Ali naj rečemo z „Narodnim Listom“: „Pti Teufel!“ Ne, ampak to: Liberalizem v Žalcu si je iz tega človeka na podlagi izmišljenih in lažljivih poročil ustvaril „narodno žrtvo“, položil je pa venec na svoj lastni grob, v katerem je pokopana dostojnost, resnicoljubnost liberalcev (in čast nekdanjega slavnega žalskega trga!

Liberalci! To je tisti najbolj črni madež, ki ostane na vaših suknjah in na časopisju, ki vas je nahujskalo in nalagalo tako daleč, da ste verjeli v „narodno žrtvo“! Pa tudi listi niso zakrivali vsega. Morali so pisati tako, kakor so jim narekovali ljudje, ki sedaj terorizirajo Žalec. Kaj bi bil slov. liberalizem na Štajerskem brez Žalca? Torej priobči, kar pride iz Žalca, in četudi se zapleni. Manjša je ta škoda, kakor če se zamerimo Žalčanom, mislili so najbrž v uradništvih v Celju. In kdo je dandanes gospodar v Žalcu?

Par mladeničev, ki še si materne mleka raz zob niso popolnoma umili, in nekaj ljudi, ki bi niti poštenih hlač ne imeli, ko bi jim usmiljene, peščne ženske ne pomagale iz zadrege! To predstavlja sedanjost liberalno „narodnost“ v Žalcu! Pametnejši ljudje se držijo bolj ob stran; na tihem obsojajo divje in kvarljivo početje liberalnih petelinov, nasprotovati si ne upajo, župan se pa ne piše Hausenbichler!

Marsikateri, ki se je dal natarbati od liberalnih listov in je spremljal Cokana na pokopališče, dela sedaj kisel obraz in se drži, kakor da bi jedel nezrele marelice, a pomagati se ne da, zakaj „neoporečno dejstvo“ je: take blamaže, še Žalec ni doživel, odkar stoji, kakor pri — „narodni žrtvi“!

In še toliko poguma in poštenja nimajo liberalci, da bi odkrito pripoznali svojo zmoto. Ne, ampak lažejo in obrekujejo naprej. Dobro, če vam je prav, vam ne moremo braniti. Zapomnite si pa eno: laž ima kratke noge! Tudi mi komaj čakamo sodnijske obravnave, da s pričami dokažemo vašo brezmejno hudobijo in lažljivost.

Nič ne mislite, da bomo pred vašim vpitjem zlezli pod klop. Tudi vaših namigavanj na zasebne reči se ne bojimo! Le vun z njimi! Če se podaste na to polje, vedite še eno: zapišite le eno samo laž in odprli bomo svoje zgodovinske spomine. Že sedaj ste pa lahko prepričani, da se bo takrat razgrnil pred vašimi očmi takšen kup gnoja, da bi zadostoval za vsa hmelišča cele Savinjske doline!

Ne, ne, pred zagovorniki kidovnih vil in črevljarskih nožev nimamo najmanjšega strahu! Le sejajte veter, a želi bodete vihar, ki vam bo bučal krog ušes do sodnjega dne! Nismo nikakor voljni več požirati neslanih in lažljivih dopisov v liberalnih listih, in naj prihajajo iz Petrovč, Žalca ali iz Vrbja. Čakali smo nekaj časa, da ste se zaleteli, sedaj vas

pa imamo tam, kjer smo vas hoteli imeti. Tudi lepih in okusnih ribic iz bistro vodice vam bomo kmalu lahko dali, in sicer toliko, da se boste zadavili na njihovih ostrih koščicah! In celjska sodnija! Ha, kako zelo, zelo se zanima za različne liberalne „stebre“!

Tako je, prijatelji, in nič drugače! V jamo, katero ste z velikim trudom kopali drugim, boste padli sami; zakrili jo bomo mi, a nagobnega venca z napisom „narodnim žrtvam“ ne bo nobenega, pač pa kidovne vile in črevljarski nož kot znamenje liberalne naprednosti leta 1910 po Kristusovem rojstvu!

Besede in dejanja socialdemokratov.

„Vera je privlačna stvar,“ tako vedno kriče rdečkarji. Kako pa socialni demokrati to v praksi izvajajo, nam kaže sledeči slučaj, ki se je dogodil v Brolinu. Neka žena, katere mož je bil član socialno-demokratske delavske zveze, je prosila tamošnjega župnika, on naj opravi pri pogrebu umrlega moža nagrobni govor.

Ko je socialdemokratska organizacija za to zvedela, tega ni dovolila, kar se spozna iz pisma, ki ga je pisala žena dotičnemu župniku:

„Častiti g. župnik! — Z obžalovanjem Vam moram naznaniti, da je odklonila delavska zveza vsako cerkveno zastopstvo pri pogrebu. Prosim oprostite! Primorana sem ostati v delavski zvezi, kajti sicer izgubim vsako podporo. — S spoštovanjem J. N.“

Ako uboga žena ni hotela izgubiti določene podpore, je morala ubogati socialdemokratske zasramovalce katoliške vere, in njen mož je bil pokopan brez cerkvenih obredov in molitev. In potem se celo zahteva, da naj v take organizacije pristopijo poštene krščansko misleči delavci?

Socialni demokrati kot delodajalci. — V Brnu štrajkajo kopališki uslužbenci in zahtevajo večje plače, in sicer v dveh zasebnih in enem socialdemokratskem kopališču, ki ga vodi socialdemokratsko vodstvo bolniške blagajne. Da bi dosegli več uspeha, obrnili so se s svojimi zahtevami kopališki uslužbenci najprvo za vodstvo bolniške blagajne. Pa dasiravno je kopališki odbor zahteve uslužbencev priporočal, jih je vendar socialdemokratsko vodstvo kar a limine odklonilo s pripombo, da bo vodstvo njih zahteve priporočilo novemu odboru. Ko so uslužbenci nato odgovorili, da je s tem njih položaj v boju za zboljšanje plač poslabšan, je vodstvo odgovorilo, da zaradi tega ne more uvaževati njihovih zahtev, ker uslužbenci slepo ne sledijo rdečkarjem. To je ljubezen rdeče internacionale do delavcev. Če bi kak privatni podjetnik tako ravnal s svojimi delavci, bi ga socialdemokratski listi slikali kot največjega zatiralca delavcev.

„Nepolitična“ mladinska organizacija socialne demokracije. Rdečkarji vedno zatrjujejo, da so njih organizacije, posebno mladinske, nepolitične. Dne 4., 5. in 6. septembra se vrši v Florenci kongres deželne zveze italijanskih socialdemokratskih mladinskih organizacij. Na dnevnem redu so sledeči referati: Protivojaška agitacija, „protiklerikalna“ agitacija s posebnim ozirom na krščanski socializem, socialistični in prostozidarski redovi in društva, socializem in vladni sistem. — To diši pač zelo po „nepolitičnosti“.

„Seveda se vi ne marate poprej odločiti, preden ste o tem govorili s svojimi stariši —“, reče Mrs. Risley, „tega vam pač ne morem zameriti. Toda zamerim vam, ker imate skrivnosti pred menoj, kakor sedaj. Vsaj vem, danes na praznik sv. Emilije, je god vaše matere —“

Adela se je komaj še spomnila, da je v pogovoru z gospo si izmislila, da je tako njeni materi ime! —

„Zakaj me niste na to opomnili. Jaz bi vam bila takoj naročila, da povečujete in da potem greste k materi. Toda ne bodite žalostna; časa je še dovolj, ako takoj greste, pridete še ravno k večerji domov. Od tukaj do vašega doma ni tako daleč in jaz vas do enajstih nič ne potrebujem. Samotno mi recite, da ste zadovoljni —“

„Oh, gospa, zelo zadovoljna —“

Te besede je hišina tako hitro spregovorila, da jih je gospa komaj slišala in odhitela je hišina iz salona, da zakrije solze, ki so se ji vpile po bledem obrazu.

„Koliko srca imajo te deklice iz naroda“, si je dejala Mrs. Risley, ko je ostala sama. „Uganila sem. Zato je bila žalostna, ker se ni mogla z materjo radovati ob njenem godu. Dobro, da sem pogledala v koledar in opazila ime današnje svetnice.“

III.

Dve uri sta minuli od tedaj. Kmalu bo osem. Adela še vedno sedi v svoji sobi, odkar je po tem razgovoru odšla od gospe.

Da, dve uri sta odbili, ne da bi se tega zavedala v bridkosti, ki so se vojskovale v njenem srcu. Na eni strani neodoljiva hvaležnost njenega srca, ki je bilo več vredno nego njeno življenje in ki je čutilo prvokrat, da še z njim tako ravna, kakor bi bila želela, da bi se bilo vedno ravnalo; na drugi strani pa sila zaslepljene ljubezni, ki je bila vsled dogovorjenega zločina in skupne propalosti še hujša in pa

Dveletna vojaška služba.

Mnogo se je že pisalo in govorilo o dveletni vojaški službi. Brezdvomno bi bila preosnova vojaške službe v tem smislu velevažnega pomena za naše kmetijstvo in obrtništvo.

Sedanja triletna doba odtuji mnogo najboljših in najkrepkejših delavskih moči svojemu prejšnjemu poklicu. Mnogo naših kmečkih in obrtniških fantov vstopi po dovršenih vojaških letih k raznim uradom, k železnici, ali pa služi prostovoljno nekaj let več, da dobi potem certifikat za poduradnika. S tem sta pa oškodovana naš kmečki in obrtni stan, ki zgubita na ta način mnogo najizbornejših delavcev, tako da postaja pomanjkanje delavstva pri teh dveh stanovih že skoro neznosno.

V avstrijskem parlamentu je razpoloženje za dveletno službovanje ugodno. Vse ljudske stranke čutijo, kako hrepene vse kategorije našega delavstva po dveletni službi, ki naj reši tante same enoletnega šikaniranja, ter pomaga kmetu in obrtniku vsaj nekoliko na noge.

Da pa še ni prišlo do sprejema tozadevnega zakona, je več vzrokov.

V prvi vrsti so ovirali sprejem prejšnji vladajoči krogi na Ogrskem. Na odobrenje dveletne vojaške službe so stavili take zahteve, da bi potem o kakih skupni armadi ne bilo ne duha ne sluha, tega pa merodajni krogi niso hoteli koncedirati. Sedaj vlada na Ogrskem nov režim, ki se vsaj navidezno silno trudi za skupnost monarhije. Pričakovati smemo, da ne bo pri občeokorištnih zakonih stavil nesprejemljivih zahtev, ter bo ovira, ki je sedaj izvirala iz translajtanske državne polovice, odpadla.

Razven zaprek, ki so se stavile od ogrske strani, je težka ovira tudi praznota, ki vlada v naših državnih blagajnah. Dveletna vojaška služba bi obremenila naš proračun s približno 90 milijoni na leto. Ker so državne kase že itak prazne, in ker še stroški aneksije Bosne in Hercegovine niso pokriti, je za sedaj rešitev tega važnega vprašanja skoro nemogoča. Akoravno se bo pa sedaj stvar najbrže nekoliko zavlekla, je vendar gotovo, da radi svoje vitalne važnosti v prvi vrsti za kmečki in obrtni stan ne bo izginila iz dnevnega reda, dokler ne bo ugodno rešena. Tolažljivo in razveseljivo pri vsaj zadevi je, da je vsaj najhujša ovira, Kossuth-Justhovo klikarstvo, odpadla. Korak k cilju je s tem na vsak način storjen.

Politični pregled.

Bienertth.

Ministrski predsednik baron Bienertth pride povodom 80letnice cesarjeve iz svojega bivališča na Dunaj, kjer ostane par dni in bo konferiral z nekaterimi vodilnimi osebami, zlasti s poljskimi, o zadevi galskih vodnih cest.

Dne 18. avgusta se vrši običajni slavnostni ministrski svet.

Iz Hrvaškega.

Dunajska „Oesterreichische Volkszeitung“ se peča dne 10. t. m. z nastalo politično konstelacijo na Hrvaškem ter jo z nemško-nacionalnega stališča pozdravlja, ker pomenja definitivno smrt ideje trializma v Avstriji.

strah, da se to izvrši tako hitro in kdo ve s kakimi posledicami —

Kaj naj stori? Kje naj najde Julija? Ali naj ga gre počakati na cesti pred hišo, da mu zabrani v hišo z naznanilom, da je Mrs. Risley doma? To je bila prva njena misel. In že je gledala pred seboj v duhu Julija, kako se nezaupno nanjo ozre, kako jo hladno pogleda, kako ji grozi.

Kaj pa, če ji ne verjame, če bi hotel s silo v hišo, v stanovanje, da se sam prepriča. Ali naj ga skuša zadržati?

Čisto jasno si je predstavila ta prizor: Julij jo zavrne, morda pahne s silo od sebe, udari, ljudje se zbero, policaj posreduje in ju odvode na policijsko stražnico. In njen mozeg se ji je strdil ob misli, da ju zapro, tembolj, ker ji je bilo znano, da že zasledujejo to tatinsko družbo. Ne! Tega pač ne more storiti!

Kaj pa če ostane v hiši in čaka na hodniku, da on pride. Toda tukaj bi se ne mogla razgovoriti, ker ljudje vedno hodijo po hodnikih. Toda nekaj vendar treba storiti!

Nato jo prevzame druga misel. Pred seboj gleda svojega dragega, ki ni več krut, grozeč, marveč prijazen. Kaj pa, če jo prosi, naj ga sprejme v svojo sobo, da se tam skrije, in da ponoči poskusi svojo tatvino. Kaj, ako bi od nje zahteval, ker je že tukaj, da mora ona ukrasti dragocenosti. In on bi odšel s plenom, njej pa bi nikdo ne mogel dokazati, da je pri tem sodelovala.

Da, toda ona naj to stoni z lastnimi rokami in to njej, ki je ravno sedaj ji pokazala toliko ljubeznive skrbi zanj? — Ne! Ne! Nikdar ne! — Ali kaj tedaj?

Adela vrže svoje šivanje na mizo, zakrije svojo glavo z rokama in se izgublja v propadlih raznih misli, kar udari ura osem in ona skoči po koncu. Sedaj ne more nič več odlašati. Vsak hip je lahko tat tukaj.

(Konec prih.)

da razumete pa tudi lahko, da nisem mogla toliko let živeti s svojo prvo hišino, ne da bi jo vzljubila in da ne morem odpustiti iz službe svoje stare hišine Müllerjeve. Ona se sedaj kmalu vrne; dobila sem nedavno pismo od nje. Nekam postarala se je, pa bi bilo došoro, ako bi koga imela v pomoč. — Seveda je za vas težko, da bi bila ona prva. Toda ako vam obljubim isto plačo in vam dam zagotovilo, da boste, ako ona zbolí, vi njena naslednica pri meni, ali po tem sprejmete mojo ponudbo?

Neka srce pretresujoča milina se je razlila po obrazu bogate žene, ki je s tako ljubeznivostjo napravila ponudbo svoji služabnici. Dasi po zunanje neznačajna, je ob tej svoji dobrohotnosti gospa vzrasla v divni plemenitosti.

Ni bilo kdovekaj, kar je storila, vendar je bil to znak, ki je kazal, kako bogate zaklade sočutja in naklonjenosti skriva to srce, ki se je tako lepo razodelo nasproti revežem.

Adela je globoko padla v teh dveh letih, blodeča med izvrški človeštva po svoji nečastni zvezi; a sedaj je zopet začutila neko plemenitost v sebi, kakor se ji večkrat ni mogla že preje ubraniti po vplivu in v krogu te plemenite duše. Sram jo je bilo, da bi lagala pred njo.

Nasprotje med tem, kar ji gospa ponuja in med tem, kar sta se dogovorila z Julijem, je bilo zanj prehudo. Gledala je to dobro, blago gospo, ki bo v najkrajšem času vsled njenega izdajstva žrtva grde spletke, kdo ve, morda celo umorjena, in kakor da bi sama sebi govorila, ji je dejala:

„Gospa, vi ste tako dobri. Zahvalim se vam za vašo naklonjenost. — Toda vi razumete, da na to ne morem takoj odgovoriti. Služba pri gospej je bila vedno tako prijetna. — Kako bi mogla misliti gospa, da bi bila jaz užaljena, zato ker ne morete odsloviti stare služkinje. — Prva ali druga pri gospej, bila bi vedno zelo — toda —“

Na drugi strani pa obeta nova vladna stranka mnogo boljše politično kvaliteto, ki se je iznebila demagoštva.

Zveza južnih Slovanov.

Plojev klub ima uradni naslov Zveza južnih Slovanov. Ustanovil se je v dosegu zasebnih koristi, in vsled tega ni bilo prave notranje vezi v organizaciji. Zaradi tega se „Narodni Dnevnik“ opravičeno boji, da bo v jeseni Zveza propadla, ker bodo v jeseni Dalmatinci odpadli in Ploju obrnili hrbet. Sedaj uvidevajo, da so bili le konji, vpreženi v voz, ki bi naj peljal neutešljivega štreberja do končnega cilja. „Narodni Dnevnik“ se še pomišlja, ali bi naj tudi liberalni slovenski poslanci stopili z Dalmatinci vred v večino ali ne. Toda v srcu ga vleče k vladnim jaslim, kajti govori kakor plačano Bienertovo glasilo: „Treba bo v jeseni spremeniti taktiko v parlamentu; ako se je enkrat grešilo, ni treba, da bi se drugič.“

Zelo dragoceno je tudi mnenje tega lista o samostalnosti Plojev in Roblekov. List namreč piše o obstrukciji:

„Ne dvomimo, da so se je člani Zveze juž. Slovanov udeležili bolj iz strahu pred klerikalno demagogijo kakor iz resničnega uverjenja (o njeni potrebi).“

Čujte, čujte, kaj vse strah pred klerikalci naredi! Toda poslanci, ki delajo iz strahu in ne iz prepričanja, so pač malovredni.

Nadomestna volitev na Kranjskem.

Kakor znano, je odložil kranjski deželni glavar pl. Šuklje svoj državnozborski mandat. Nadomestne volitve so razpisane na dan 18. oktobra, morebitne ožje na 25. oktobra.

Akoravno je čas za volitve še daleč, je že pričelo zelo živahno volilno gibanje v Belokrajini. Pretečeno nedeljo je imel kandidat S. L. S. profesor Jare tri shode, ki so bili vsi dobro obiskani in so se volilci navdušeno izrekli za kandidata Slovenske ljudske stranke.

Liberalci še niso postavili kandidata, ker se med sabo preklajajo, vendar se bodo pa gotovo z vso silo vrgli v boj, ki bo vsekakor živahen.

Nadomestna volitev na Koroškem.

Pri večerajšnji dne 11. t. m. vršeci se nadomestni deželnozborski volitvi je bil izvoljen nemški nacionalc Albert Wirth.

Politična amnestija.

Kakor poročajo iz Dunaja, bodo povodom 80letnice rojstva cesarjevega pomiloščeni vsi politični zločinci.

Odprava potnih listov za Srbijo.

Po došli poročilih iz Dunaja bo avstro-ogrsko vlada po sprejemu trgovinske pogodbe s Srbijo odpravila potne liste za Srbijo, (kakor je Srbija to že storila preteklo spomlad za Avstro-Ogrsko).

Kretsko vprašanje.

Glasom najnovejših vesti se je položaj na Kreti povsem spremenil. Revolucionarji so uvideli, da tako ne gre, kakor si oni mislijo in zato so odnehali od svojega prvotnega programa.

Tako sta voditelja gibanja Mihelidakis in Kunduras odklonila mandata za grško narodno skupščino.

Ta korak tako uglednih mož na Kreti je vplival na prebivalstvo, ki se je povsem umirilo.

Prihajajo tudi vesti, da so člani večine grške zbornice izrazili željo, naj bi prišlo med Grško in Turško do sporazuma, ter so se v to svrhu zapričela pogajanja z mladoturškim odborom.

Kako pa ta pogajanja vspejo, tega ne more za sedaj nihče vedeti.

Kraljevska krona črnogorskega kneza.

Kronanje kneza Nikole črnogorskega za kralja se bo vršilo leta 1911. Kje, še ni določeno, najbrže v Nikšiću, ne pa, kakor se je prvotno zatrjevalo, v Gračnici na Kosovem polju.

Kraljevska krona je že naročena v Moskvi in bo izdelana po načrtih svetega sinoda. Stroške bosta nosila car Nikolaj in italijanska kraljica Jelena.

Kraljevska krona, kakor tudi diadem za kneginjo Mileno, bosta izdelana iz suhega zlata in bosta zelo dragocena.

Knez Nikita bo torej tudi krono dobil kot neka-ko darilo.

Sploh pa se bodo vse jubilejske slavnosti na Cetinju vršile na stroške carja Nikolaja in italijanskega dvora.

Srbski kralj poseti ital. kralja.

Po povratku iz letovišča Ribarska Banja se kralj Peter takoj poda v Rim, kjer ostane pet dni kot gost italijanskega kralja.

Tudi Španska nas uči.

V Španiji že dolgo ni miru, zadnji čas je pa ravno to pomanjkanje miru prišlo do vrhunca. Dolgo časa se giblje Španska med revolucijo in reakcijo. Kako je to mogoče v deželi, ki je bila vendar katolicizmu vedno bolj naklonjena, nego Francija, kjer je že od nekdaj močno organizirano proticerkveno gibanje. „Völkische Volkszeitung“ nam ha to odgovarja:

Španski katoliki se niso učili politično delovati; manjka jim vsako politično šolanje. Imajo pa tudi nezadostno politično časnikaštvo. Tako stojijo španski katoliki v javnem življenju brez moči in brez vpliva, kot igrača proti radikalnim frazerjem in agitatorjem.

Katoliki sami in pa tisti, ki jih vodijo, niso spoznali, da se mora dandanes za obrambo cerkve in v varstvo verske svobode porabiti orožje, ki nam ga daje v roke moderna, ustavna država. Ako bi bili španski katoliki razumeli ustvariti si politično organizacijo in jo času primerno izpolniti, bi gotovo ne prišlo do sedanjih žalostnih razmer. To je, kar nas uči Španija, to je, kar uči katolike drugih dežel, da si izpopolnijo politično organizacijo. Primerjajmo Špansko z Belgijo, potem se prepričamo o resničnosti in važnosti teh organizacij. V Španiji je katoliško ljudstvo v ogromni večini, a je igrača liberalne in anarhistične revolucije, ker ne zna politično delovati; v Belgiji imamo tudi po večini katoliško ljudstvo, ki je že desetletja pod katoliško vlado, in vedno lepše napreduje in se razcvita, ker ume tudi dobro politično delo.

Raznoterosti.

Radi praznika izide prihodnja številka še-le v sredo dne 17. avgusta.

Iz šole. V VIII. činovni razred so pomačnjeni profesorji Josip Kardinar na gimnaziji v Celju, dr. Josip Debevec v Kranju in Janez Gangl v Celju.

Iz pošte. Pri pošti na Črni gori se s 16. avgustom nastavi poštni sel, ki bo trikrat na teden dostavljal poštne pošiljatve v okoliške kraje in vasi. V Majšperg se bo dostavljala pošta šestkrat na teden.

Jubilejne poštne znamke povodom 80. rojstnega dne cesarjevega. Jubilejne poštne znamke po 5, 10 in 25 vin. se bodo dobile pri vseh poštah uradih, one po 1, 2, 3, 6, 12, 30, 35 in 60 vin. in 1 K pa pri vseh eraričnih poštah. Znamke po 2, 5 in 10 K pa samo pri glavnih poštah v Gradcu in Celovcu, in sicer od 18. avgusta naprej.

Slovenci, dne 8. septembra v Št. Ilj v Slov. goricah! Ta dan se slovesno blagoslovi in otvori Slovenski dom. Iz Ljubljane bo vozil poseben vlak, slavnosti se bodo udeležila različna slovenska društva. Prišli bodo Orli in razni pevski zbori. Slavnost se vrši ob vsakem vremenu nepreklicno. Slovenci, Slovenke! Društva! Pridite dne 8. septembra vsi na praznik obmejnih Slovencev v Št. Ilj! Natančnejši spored objavimo prihodnjič. Dne 8. septembra vsi v Št. Ilj!

Katoliško narodno dijaštvo. Na Polzeli se vrši dne 21. avgusta sestanek savinjskega in sosednega katoliškega narodnega dijaštva pri gospodu Cimpermanu. Sestanek se prične ob 10. uri popoldne. Skupna sveta maša se vrši ob 9. uri popoldne. Tovariši Savinčani in sosedje, udeležite se polnoštevila tega sestanka in pokažite, da se tudi med savinjskim dijaštvom dani!

Ljudsko veselico priredi katoliško narodno dijaštvo ob priliki svojega sestanka na Polzeli dne 21. avgusta po večernicah pri gospodu Cimpermanu z raznovrstnim sporedom. Ker je ta veselica prva, katero priredi katoliško narodno dijaštvo v Savinjski dolini, gotovo ne bode nihče zamudil udeležiti se te prireditve. Saj bodo nastopili tukaj dijaki, katerih še ni okužil liberalen mestni zrak, ampak ki so ostali zvesti naukom ljudstva, iz katerega so izšli. Savinčani, na svidenje torej dne 21. avgusta na veselici v Polzeli!

Smrtna kosa. V Koračicah blizu Ormoža je dne 10. t. m. umrl posestnik Vinko Kukovec, oče predsednika Narodne stranke dr. Kukovca. Ranjki je bil v 72. letu starosti.

Knjigovodski tečaj, ki ga je priredila Zadruga zveza pretekli teden v Ljubljani, je obiskovalo 18 gospodov. Oglédali so si ob tej priliki mizarsko drugo in škofove zavode v Št. Vidu, in pa tobačno tovarno v Ljubljani.

Sumljiva pohvala. „Slovenski Narod“ od dne 9. t. m. poroča, (da je na skupščini liberalnega učiteljsstva v Novem mestu predsednik, znani Jelenc, opozarjal navzoče na gospoda profesorja Lauterja iz Maribora, ki se trudi na učiteljsku, da vzgaja napredno (to je liberalno, op. ur.) in narodno zavedno učiteljsko. Zelo sumljivo: Bo treba poizvedeti, do kje gre ta „naprednost.“

Proti kupčevanju z dekleti. C. kr. okrajno glavarstvo v Mariboru razpošilja sledeči opomin: „Glasom naznanila c. kr. ministrstva notranjih zadev se peča Julij Golinski, rojen leta 1865 v Wreschen, po krajine Poznanjske, potujoči umešnik (artist), ki nastopa v raznih, prav posebno v nemškodržavnih varijetajah (jahališčih), tudi s tem, da najemlje mlada dekleta, da jih izobrazuje v umetnice (artistike). Vpoštevajoč dosedanje življenje Golinskega, ki je na Nemškem bil že štirikrat zaradi beračenja in petkrat zaradi tatvine kaznovan do treh let, se mlada dekleta, oziroma njihovi zakoniti zastopniki svare, da ne sprejmejo po Golinskem ponujanih pogojev.“

Moški romarski vlak na sv. Višarje. Slovenska krščansko-socialna zveza za Koroško priredi posebni romarski vlak za mladeniče in može na Višarje dne 27. in 28. avgusta. Vlak bo šel iz Spodnjega Dravograda dne 27. avgusta ob 8.45 zjutraj, in pride v Žabnice ob 2.2 popoldne. Vrne se drugi dan iz Žabnic ob 1.15 in pride v Spodnji Dravograd ob 6.26

zvečer. Cena je od Spodnjega Dravograda 12 K. Za vsakega je s tem plačana železnica tja in nazaj, kosilo dne 27. in 28. avgusta v Žabnicah (ali na Višarjah), večerja in prenočišče. Zajutrek in pijačo plača vsak sam. Ženske so izključene. Udeleženci naj izročijo denar domačemu gospodu župniku, ali pa ga pošljejo na Slovensko krščansko-socialno zvezo v Celovec, Pavličeva ulica šte. 7. Cerkveno opravilo bodo imeli na Višarjah ljubljanski škof, potem se vrši pod milim nebom mladeniški shod. Mladeniška društva, skrbite za obilno udeležbo! Posebno pa še vabimo štajerske mladeniče in može, da bi se pridružili v Spodnjem Dravogradu Korošcem in s svojo udeležbo pomagali povzdigniti nameravano slavnost. Priglasijo za udeležbo naj se vpošljejo kakor hitro je mogoče!

Lepo „stališče dostojnosti“ zavzema „Narodni Dnevnik.“ Strašno se huđuje nad žalskim gospodom kaplanom Schreinerjem zaradi delovanja na Dobrni. O „stališču dostojnosti“ pristašev „Narodnega Dnevnika“, ki se vežejo z Nemci in nemškutarijo, bi lahko pisali knjige. Sedaj o priliki občinskih volitev v celjski okolici mora „Narodni Dnevnik“ ubirati narodne strune, in je pri njem v veljavi proti pristašem Slovenske kmečke zveze „stališče dostojnosti.“ Pred kratkim so bile državnozborske volitve v okrajih Gornjigrad—Slovenjgradec. Takrat, o priliki tolovajskega napada na gospoda Žebota „Narodni Dnevnik“ ni poznal nobenega „stališča dostojnosti“! Kje je pa bilo „stališče dostojnosti“ pri liberalcih o priliki znanih septemberskih dogodkov v Ljubljani? Kje je bilo „stališče dostojnosti“ pri „Narodnem Dnevniku“, ko so liberalne surovine metale gnjila jajca na Orle v Arjivasi? Kje takrat, ko so liberalni faloti udrli skozi streho Društvenega doma v Petrovčah in razrezali zastor in kulise? Kje takrat, ko je liberalna naprednost mazala hiše volilcev Slovenske kmečke zveze v Petrovčah? Da, da, kdor liberalce, ta — hinave!

Mahnert, Hegemann e tutti quanti, ostanite doma! V začetku tega tedna je zboroval v Berlinu: „Svetovni kongres za prosto krščanstvo.“ Pri tej priliki je njegov predsednik, nemški svobodomiseln poslanec Schrader tožil čez strašno brezbriznost širših mas nasproti protestantizmu. Schrader je povedal, da je izstopilo leta 1905 2366 ljudi iz protestantske cerkve, leta 1908 pa že 19.000—20.000. Pri takih razmerah se človeku nehote vsiljuje: Ali je res potrebno, da pride k nam v Avstrijo toliko protestantskih pastorej, ki potem na vse božje načine love redkih ovčic za svojo cerkev? Gospodje, ostanite doma, je veliko hvaležnejšega dela!

Čehi na Dunaju. Dne 14. in 15. avgusta namestavajo Čehi iz Moravske in Češke prirediti velik slovesen izlet na Dunaj z namenom, da navdušijo dunajske Čeha in zberejo večjo svoto za češko Komenskyjevo društvo. Nemci nameravajo prirediti protidemonstracijo.

„Savinjska kri vskipi!“ In vskipela je dne 17. julija v Francu Cokanu. Vskipela je tako, da je prišel do plemenitega navdušenja, napasti s čevljarškim nožem Antona Peskota. Plemenito je moralo biti Cokanovo navdušenje, ko je v Št. Petru v Sav. dolini hladnokrvno umoril človeka. S „stališča dostojnosti“ je moralo biti „plemenito navdušenje“, ko se je Cokan pretepaval s celjskimi policaji. Iz tega „stališča dostojnosti“ je bila potem „narodna žrtev.“ Savinjska kri če vkipi — a samo v liberalnih žilah!

Nar.-gosp. kongres. Na kongresu bodo za Slovence referirali: dr. Novak, Franchetti in dr. Pegan. Za Čeha bodo referirali, kakor se nam poroča: dr. Šileny, ces. svetnik Naša, konsulent Anđel, poslanec Votruba (vsi iz Brna), dalje ravnanj Sedlak, poslanec Hrasky, poslanec Jirousek, dr. Chudoba in zastopnik Deželne zveze trgovskih gremijev. En referat bo imel tudi poslanec Ivančević. Posebno velika bo udeležba iz Češkega in Moravskega; samo Čehov pride na kongres skoro 100. Čehi pridejo v Ljubljano z južno železnico v soboto dne 13. t. m. ob 1/6. uri popoldne. Na kolodvoru jih bo pozdravil ljubljanski pripravljalni odbor.

„Straža“ in „narodna žrtev“. Žalčani sedaj zelo pridno segajo po „Straži“. Komaj pričakujejo pošte, ki jo prinese. Eni se smeji tistim, ki so šli s srcem, polnim britke tuge in narodne žalosti prodajati zija na pokopališče o priliki pogreba „narodne žrtve“. Drugi se jezijo, da so bili speljani na led, in vse to povzroča silno radovednost. Le tako naprej! Še par „narodnih žrtv“, in žalec bo vsak dan — črn, kakor je bil o priliki pogreba „narodne žrtve“ nedolžnega Cokana.

„Neoporečena dejstva.“ Pri hrabri armadi je navada, da se tudi v slučaju poraza v redu umika. Pri liberalcih — pardon, naj ne bo nobena armada razžaljena, če primerjamo liberalce z armado — pri liberalcih tega ne najdemo. Ko je že vsem ljudem, ki držijo kaj na resnico, jasno, da so pretep v Vrbju zakrivali liberalci, se liberalni celjski listi še vedno poslužujejo najgrših laži in zavijanj, samo da zakrijejo svojo veliko blamažo, ki so jo doživeli pri svoji „narodni žrtvi“. — Da se norčujejo iz liberalcev že vaški paglavčki, naj pripišejo liberalci svoji neumnosti. Mesto, da bi po uradnem popravku dali mir in tiho pripoznali: lastni pristaši so nas nafarbali, pa raje še dalje v blato. No, liberalni listi morajo že poznati svoje bralce, zato si pa upajo pisati še sedaj o „uboju“. Začeli so „poudarjati“ neka „neoporečena dejstva“. Prvo „neoporečeno dejstvo“ liberalcev je to, da je bil A. Pesko pri kršč. soc. poučnem tečaju v

Mariboru. Ze prvo „dejstvo“ je laž; A. Pesko ni bil pri tistem tečaju. Med „dejstva“ štejejo liberalni mazači tudi to: „Kaj je kaplan Schreiner na veselici v Vrbiu govoril, ni znano.“ To je zares lepo „dejstvo“, zakaj iz tega, da liberalcem „ni znano“, kaj je govoril g. Schreiner, iz tega sklepajo, da so bili fantje „nahujskani od duhovščine“. Med „dejstva“, in sicer „neoporečena dejstva“ štejejo liberalci tudi to: „Po lastni in po ženini izpovedi Cokan ta dan ni imel sploh noža s seboj, torej ni mogel nikogar raniti.“ Na 3. strani iste številke pa piše „Narodni List“: V „silobranu je zadal (Cokan) Pesku lahko rano na levem bedru.“ Katero „dejstvo“ je sedaj resnično, oz. „neoporečeno“? Mislimo, da dejstvo, da liberalci lažejo, kadar zinejo. — Da, da, tudi mi začnjenjamo spoznavati, da je bil Cokan „žrtev“, in sicer, dokler je živel; zakaj biti pristaš takšnih glupcev, kakor so liberalci, to je v resnici — žrtev!

Naši zajci. Od slovenske liberalne strani se ni naredil niti resen poskus, da bi smeli Sokoli izstopiti v Celju. Poslali so pač dvornega svetnika Ploja k vladu, toda to je le dokaz, da se res ni resno mislilo na izstop Sokolov v mestu. Poniževalno za vse slovensko Sokolstvo pa je, da se mora skrivati po svetu, ko otvori svoj dom, ter se voziti 4 km proč od torišča svojega slavlja. Slavnostni dnevi Sokolov v Gaberju pri Celju bi morali biti pravi dnevi žalosti, kajti iz njih vrst je izginilo ono, kar je bilo edino še dobrega, narodna neodjenljivost. Tudi ta je šla, in Sokolstvo je postalo za narod brez pomena.

Društvom na znanje. C. kr. namestnika v Gradcu nam naznanja, da so žgre: „Za križ in svobodo“, „Garcia Moreno“, „Krèmar pri zvitem rogu“ in „V Ljubljano jo dajmo!“ cenzurirane in dovoljene, da se predstavljajo. Društvom je treba za posamezne predstave še prositi pristojna okrajna glavarstva za dovoljenje.

Princ Lichtenstein, deželni maršal nižjeavstrijski, je nevarno obolel.

V Sopoti nad Muto je do 1. septembra razpisano mesto učitelja. Sola je v I. kraj. razredu.

Krepka brca. Celjsko liberalno motovilo „Nar. Dnevnik“ se silno rado repenči in meče okrog sebe s posviki. Že velikokrat smo imeli priliko, označiti vso podlost in perfidnost liberalnega glasila. Vse naše očitke opravičuje in utemeljuje sedaj list, ki nam gotovo ni naklonjen. Tržaška liberalna „Edinost“ z dne 10. t. m. piše z ozirom na „Narodni Dnevnik“, ki ji je očital denunciranje radi italijanske iredente in njegov način polemiziranja:

„Potajuje („Nar. Dnevnik“), če je treba, tudi solnce na nebu, in — se spravlja na posamične osebe ...

Perfidno-proračunjeno je vplel v polemiko dr. Gregorina in dr. Ribarža. — Osobito perfidno je to postopanje nasproti dr. Ribaržu, ki je vendar v svojem predzadnjem govoru v parlamentu, torej odkrito, v javni seji in v navzočnosti Italijanov, preciziral naše stališče nasproti italijanski iredenti, ter podal nepobiten dokaz, da nam je naša taktika naravnost usiljena, torej ne le v pravico, marveč v dolžnost! Kajti tu se ne gre le za spor med Avstrijo in iredento, ampak gre za slovensko grudo in za obstanek in bodočnost vsega naroda na tem ozemlju.“

Registriramo! Počasi bodo že tudi drugod na Slovenskem uvideli, s kakšnim nepoštenim nasprotnikom, ki nikdar ne loči sredstev, se moramo boriti. To obsodbo liberalnega lista si bomo dobro zapomnili in jo večkrat citirali resnicoljubnemu „Dnevniku“, ki „potajuje, če je treba, tudi solnce na nebu“.

Liberalno učiteljstvo je v popolnem propadu. Na svoji zadnji letni skupščini v Novem mestu se je naslajalo ob trditvah, ki resno vzbujajo dvome o normalnosti gotovih gospodov. Učitelj Gangl je z vso resnostjo pravil, da se je „dr. Šusteršič izrazil v državnem zboru, da je šola prokletstvo“ (glej „Slovenski Narod“ od dne 9. t. m.) in učiteljstvo je „burno odobravalo.“ Res, prokletstvo bi prišlo na nas, ako bi ljudstvo sledilo takim voditeljem!

Vsiljivost. Razni nemški in posilinemški trgovci, ki nam dajejo pri vsaki mogoči priliki neprijetne brce, se silno pehajo za slovenskimi odjemalci in pa njihovim denarjem. Firma Sock in Kasimir razpošilja sedaj župnim uradom neko, v spakeđrani slovenskimi sestavljeno pismo, s katerim naj bi ji naši župniki lovili odjemalcev. Priloženih je sicer za 60 vin. znamk, a naša duhovščina bo že vedela, kaj je treba ukreniti.

Kulturen boj hoče imeti na Slovenskem liberalno učiteljstvo, tako je oznanjal profesor Jug na skupščini v Novem mestu. Rekel je namreč (tudi to-le: „Klerikalcem pa moramo tudi mi napovedati boj in sicer kulturen boj (živalno pritrjevanje).“ To si je treba zapomniti. Ta gospod Jug je sploh v Novem mestu imel zelo odprta usta. O enem izreku govorimo v posebnem članku. A tudi šaljiv je bil gospod profesor, kajti napovedal je boj tudi proti „cerkvenemu bogu, zlatemu teletu, bogu Pograbi.“ Profesor Jug je namreč celo življenje živel od boga Pograbi in sedaj bi ga menda rad uničil, ker ga dan za dnevom spominja na hvaležnost proti svojim dobrotnikom.

Prestolonaslednik Franc Ferdinand na Tirolskem. Listi poročajo o prestolonasledniku, ki se mu di sedaj na letovišču na Tirolskem: Prestolonaslednik živi čisto po kmečko in ima samo tajnika, duhovnika ter brzojavnega uradnika pri sebi. Navadno ja še prestolonaslednik malega konjička, ali pa se pelje s priprostim vozičkom na izprehod. K sveti maši gre vsa družina, tudi mali principi. Prestolonaslednikov

soproga je edina, ki se nosi po mestno. Vsi drugi so oblečeni navadno v lovsko obleko. Po večerih se gre nadvojvodova družina sprehajati ob jezeru. Verno tirolsko ljudstvo je izredno veselo priprostosti in vzornega življenja prihodnjega avstrijskega vladarja, ki celo osebo ne rad občeje s priprostim kmetom.

Novi avstrijski zakon proti dvoboju. Z Dunaja javljajo: V novem avstrijskem načrtu proti dvoboju je zanimivih odredb, ki dvoboj znatno onemogočajo. Po tem zakonu se bo zaprlo vsakogar, ki je obdolžen dvoboja. Oni, ki pozove na dvoboj in oni, ki poziv sprejme, bo kaznovan z zapornim od enega tedna do enega leta in globo 10.000 K. — Ako je imel dvoboj pogoje: boj do skrajnih mej, tedaj se kazni odmeri na 6 let in 20.000 K globo.

Žalostno. Dne 2. avgusta 1910 so ustanovili liberalci za Rogatec in okolico podružnico sv. Cirila in Metoda. Za predsednika se je dal voliti častiti gosp. F. S. Šegula, župnik pri Sv. Roku, ki hoče nemara res na Štajerskem igrati ulogo kranjskega Brenčeta. Za tajnika je izvoljen gospod Senčar v Rogatecu, za blagajnika gospod nadučitelj Simon Sekirnik. Nerazumljivo in žalostno je, če kdo pljuje v svojo lastno skledo.

Nov komet. Astronomska centrala v Kielu je odkrila nov komet, ki stoji na večernem nebu v bližini zvezde Herkules.

Štajersko.

Mariborske novice.

Maribor. (Himen.) V ponedeljek, dne 15. t. m. ob 6. uri zvečer se poročita v frančiškanski cerkvi gđč. Tončka Jagodič in g. dr. Marko Stanjko, odvetniški kandidat v dr. Brejčevi pisarni v Celovcu.

Maribor. (Zaroka.) Pred par dnevi se je zaročila gđč. Ela Marinova z g. davčnim, oficijalom Ferdo Kocuvanom.

Maribor. Povodom 80letnega cesarjevega rojstnega dne je bilo danes, dne 12. t. m. izpuščenih iz zaporov tukajšnjega okrožnega sodišča šest kaznjencev.

Sv. Magdalena — Maribor. Meseca julija je bilo 13 porok, 37 rojencev, 36 mrličev ter so se štiri osebe vrnile v sveto katoliško cerkev.

Dramatičnega društva v Mariboru izredni občni zbor se vrši v torek, dne 23. avgusta t. l. ob 8. uri zvečer v kmeti sobi Narodnega doma. Dnevni red: 1. Sprememba pravil; 2. slučajni predlogi. — Ker se vabila ne bodo razpošiljala, vabimo tem potom vse člane, da se zanesljivo udeležijo tega važnega občnega zbora. Na zdar! — Odbor.

Porotno sodišče v Mariboru. Za predsednika tretjemu letošnjemu porotnemu zasedanju je imenovan predsednik okrožne sodnije, g. Ludvik Perko, za njegove namestnike višjesodni svetnik dr. Franc Voušek, dr. Josip Fraidl in Anton Morocutti.

Smrt. V Studencih pri Mariboru je umrla dne 9. t. m. Jera Klemenček, žena mizarskega mojstra in hišnega posetnika.

Maribor. Nemški visokošolci priredijo dne 3. septembra pri Götzu takozvani „Sedanfeier.“ Govoril bo zopet neizogibni Mahnert.

Maribor. Mesarju Oto Polegegu je nekdo od gostilne pri mestni klavnici ukradel kolo. — Dekla J. Vezjak od Sv. Marka je prinesla dne 11. t. m. na trg pokvarjene klobase, katere so jej konfiscirali, dekle pa naznanili sodnji.

Maribor. Los von Rom gibanje v teoriji in praksi. Po Mariboru si protestantski agitatorji v družbi s pastorgi mnogo prizadevajo, da bi čim več odpadnikov pridobili. Agitacija se vrši takorekoč od hiše do hiše. Celu v mnoge družine se je že zanesla ta kuga, kjer potem navadno mine domači mir. Resnim protestantom je postal ta lov za vernike zopern. Presbiter Weber se je v eni zadnjih sej izrazil: „Ne lovimo ljudske mase v protestantizem, to nam utegne zelo škodovati. Pustimo ubogo ljudstvo, ampak pobrigajmo se za višje kroge, za meščanstvo.“ — Registriramo!

Celjske novice.

Celje. Veselica podružnice „Slovenske Straže“, ki se je vršila minolo nedeljo pri „Belem volu“, je najlepše pokazala, v kateri smeri se bo moralo gibati obrambeno delo naše podružnice. Večina udeležencev je bila mladina iz celjske okolice, in ravno tako so bili rokodelci po večjem kmečki fantje in dekleta. — Nič več in nič manj si ne stavimo v nalogo, kot pridobiti in navdušiti našo mladino za oni boj, ki nam ga je vsilil oholi privandranec in se ne zadovoljuje več s tem, da ga redimo, ampak nam hoče zapovedovati, nas zatreti. — Da vzdržimo v tem boju, je potreba idealne, od ljubezni do domačije prešinjene mladine. — Nedeljska prireditve se je vršila v tem smislu, in gotovo ne izostane uspehi navdušenja za bližajoče se volitve v okolici. Z ognjevitimi besedami je naslikal slavnostni govornik dr. Benkovič nevarnost za celjsko okolico, in pozival dekleta in žene, da podprejo in pomagajo svojim očetom, bratom, možem v narodnem boju. Poleg znatnega prebitka za „Slovensko Stražo“, lahko beležimo še večji moralni uspehi. Veselico je posetilo tudi več narodnih trgovcev in obrtnikov, ki so ravno tako hvalevredno podarili lepe dobrotke za srečolov.

Občinske volitve v celjski okolici. Po stari, že 20 let obstoječi navedi, se vrše občinske volitve v celjski okoliški občini pri Fazarineu na Ostrožnem, in

sicer po tem redu: III. razred volil v ponedeljek, dne 22. avgusta od 8. ure zjutraj nepretrgoma do 3. ure popoldne; II. razred volil v torek, dne 23. avgusta od 8. do 11. ure dopoldne, in I. razred isti dan od 2. do 4. ure popoldne. — Slovenski volilci vsi na volišče, da bo slovenska zmaga sijajna. Razni dr. Ambrožiči vendar ne bodo gospodarili slovenskemu ljudstvu.

Celje. Ustanovna veselica podružnice „Slovenske Straže.“ Odkar je hotel „Pri belem volu“ v Celju v slovenskih rokah, še ni bilo tako veselega in živega gibanja v njegovih prostorih, kakor na tej veselici. Shod je imel sicer deloma resen značaj; vsaj nas je ena deklamovalka navduševala, da branimo naše verske in narodne svetinje, ravno tako nas je druga bodrila, da naj bomo stražniki našega doma, naše zemlje (iz IV. knjige Gregorčičevih poezij). Slavnostni govornik, gospod državni in deželni poslanec dr. Benkovič, pa je v velikih potezah označil naša stremjenja in naš boj, ki ga moramo biti, (da obranimo in ohranimo slovensko prekrasno našo domovino. Zlasti se je oziral na domačo slovensko okolico in bližajoče se občinske volitve. Vmes je pa skrbel za zabavo dobro izvežbani pevski zbor gospoda Bervarja. Primerno so bile izbrane pesmi, zlasti je ugajal: „Savinjski dol“ ter „Šumi gozd.“ A smeja ni bilo skoro konca, ko smo zagledali „nezadovoljnega drvarja“ in njegovega hudomušnega fanta v igrokazu, ki so ga vprizarjali udje celjskega Orla. A kmalu je bila pozabljena usoda drvarjeva, vsak je že hotel vedeti, ali mu bo sreča mila pri dobitkih. Nazadnje je pa bil vendar-le najbolj srečen zelen klobuk, ki je prinesel podružnici velik dar. Tudi šaljiva pošta in uniforma vrlih tamburašev, ki so pod spretnim vodstvom petrovškega gospoda organista neumorno udarjali svoje slovanske melodije, je prišla do svoje veljave. Podružnica „Slovenske Straže“ je lahko za dovoljna s svojim začetnim uspehom.

Celje. K našemu poročilu o veselici celjske podružnice „Slov. Straže“ se nam od merodajne strani naznanja, da so celjski, posebno tudi manufakturni in drugi trgovci prispevali k srečolovu s raznimi dobitki in se jim za naklonjenost, ki so jo s tem izkazali naši vrli podružnici, mora izreči priznanje. Na veselici sami jih naš poročevalec res ni videl, vendar upamo, da se to zgodi v prihodnje.

Celje. Povodom trojnega jubileja v Marijini ali nemški cerkvi, 600letnice, odkar obstoji ta cerkev, 100letnice, odkar delujejo tu ne več minoriti, ampak lavantinski duhovniki kot nemški pridigarji ter 50letnice svojega mašništva, bo na glavni praznik te cerkve, Marijinega Vnebovzletja, dne 15. avgusta t. l. mil. g. opat Ogradi ob 8. uri zjutraj celebriral pontifikalno sv. mašo. Slavnostno pridigo med sv. mašo ima bivši nemški pridigar g. prof. dr. Hohnjec. Pri sv. maši asistirajo zadnji trije nemški pridigarji. Med sv. mašo se proizvaja pod vodstvom g. Bervarja Gruberjeva jubilejna sv. maša, op. 105 za mešan zbor s orkestrom mestne godbe, k ofertoriju „O quam svavis“ s pozavnami od Mittererja.

Ptujske novice.

Ptuj. Pri postaji Možganjci je dne 7. t. m. povozil vlak nekega moža, bil je na mestu mrtev.

Ptuj. V celem našem sodnijskem okraju je izobraževalnih društev, ki bi bila v naših katoliško-narodnih rokah, samo 11. Naš sodni okraj obsega tri dekanije, a izobraževalnih društev tako malo. Vsakdo lahko pogleda v društveni koledarček, kjer še manjkajo. O posojilnicah danes molčimo. Toda če hočemo napredovati, morali bomo začeti bolj organizirati. Zato pa je v našem okraju tudi največ liberalnih in nemčurskih listov. Kadar bodo nastali pri nas časi, kakor so sedaj na Francoskem in Španskem, bo vsako organizovanje prepozno. Mladiške in dekliške zveze v celem ptujskem okraju sploh ni nobene, vsaj kolikor je pisatelju teh vrstic znano. Če se motimo, bomo zelo veseli popravka. Na vsak način je treba spomladnega organizatoričnega duha v naš kraj.

Ptuj. Kakor ima Narodna stranka v Celju svojega feldpatra, tako ga je sedaj dobila tudi plojaška, ki po teh listih blati svoje duhovne brate. Izreklo se je sicer mnenje, da se je le kak liberallec oblekel v duhovniško obleko, toda pri nas vlada mnenje, da je žalibog pravi duhovnik, vreden sodrug celjskega feldpatra. Obmilovanja vredne so v našem političnem življenju prikazni feldpatrov pri liberalnih strankah. Danes ne rečemo več.

Ptuj. Linhart, urednik „Štajerca“ — agitator. Pravijo sicer, da se naš Korl ne razume preveč na agitacijske umetnosti, vendar poskuša svojo srečo sedaj ob priliki volitev v celjski okolici. Priskočil je namreč na pomoč celjskim „nemškim“ govornikom, da ga vlačijo sedaj na posilinemške volilne shode.

Kmečka hranilnica in posojilnica na Ptuj izvrstno napreduje. Že dosedaj izkazuje krasen promet. Kmetje se pridno poslužujejo tega svojega denarnega zavoda. Ljudstvo tudi pridno nalaga denar v tem zavodu. Posojilnica nudi zadružnikom mnogo ugodnosti. Posluje se brezplačno, tudi vknjiževanje dolgov se preskrbi brez advokata ali notarja. Kmečka hranilnica in posojilnica ima svoje uradne prostore v minoritskem samostanu.

Drugi kraji.

Hoče. V ponedeljek, dne 8. avgusta se je pri streljanju z možnarji ob priliki neke gostije ponesrečil dninar Janez Štern. Na levi roki mu je odtrgalo dva prsta.

Kamnica. Pretečeno nedeljo dne 7. avgusta je bil v gostilni Vogrinetz ples. Ko se je 18letni Vincenc Pavalec iz Trestrernice vračal s plesišča proti domu, ga je nekdo z nožem zabodel v prsa. Našli so ga v jutru mrtvega. Sum leti na italijanskega opekarja A. Bonjalutti in nekega delaveca Jurija Haasa.

Pragersko. V petek dne 5. avgusta je udarila strela med hudo nevihto v gospodarsko poslopje žel. sprevodnika Orloviča, ki je do tal pogorelo. Ognjegasci so zabranili, da se ni vnela tudi hiša. Škoda je krita z zavarovalnino.

Slov. Bistrica. Višji sodni dvor na Dunaju je ugodil ničnostni pritožbi g. Grila, ki je bil obsojen zaradi prepovedane goljufive igre in je določil novo obravnavo pri okrožni sodnji v Mariboru.

Slov. Bistrica. Te dni so dozidali stavbo nemške hranilnice, ki je zidana večinoma s kmečkim in slovenskim denarjem.

Sv. Jurij ob juž. žel. Strela je udarila dne 6. t. m. v hišo Jakoba Mastnaka v Lokarjih. Najemnikom hiše Ojstrežu in Golobu je pogorelo orodje, seno in druge gospodarske reči. Posesnik je bil zavarovan, vendar škoda presega zavarovalno svoto.

Ljutomer. V Gornji Radgoni se je vršila dne 8. avgusta učiteljska konferenca za okraj Ljutomer in Gornja Radgona. Ravnatelj Robič je ob tej priliki dobil od okrajnega glavarja zaslužni križec.

Ljutomer. Iz tira je skočil v nedeljo, dne 7. t. m. na našem kolodvoru stroj osebnega vlaka. Posebne nesreče ni bilo. Vlak je imel eno uro zamude.

Oplotnica. Naši „Nemci“ so si ustanovili posojilnico. Novi banki načeljuje znani Franc Jonke starejši.

Poljčane. Požari se vedno množijo. Dne 5. t. m. je udarila strela v hlev Simona Verle v Peklu; rešili so samo živino. V istem času je vžgala strela gospodarsko poslopje posestnika Gasperina v Brezju; zgorelo je sedem svinj. Posesnika sta bila zavarovana.

St. Ilj v Slov. gor. Vspehi Súdmarkinega naseljeniškega dela se že kažejo. Súdmarkovec Ditrich, ki je bil naseljen na Kalerjevem posestvu, je pozebel. Vsi Súdmarkini stotaki niso nič pomagali, jug ga je že odnesel proti severu.

Slivnica pri Celju. Bralno društvo priredi dne 4. septembra večjo veselico. Igralo se bo igro „Dve teti.“ Natančen spored še pričemo, za sedaj samo opozarjamo sosedna društva.

Brezno. Srebrno obletnico poroke (slavita) na Rokovo naša vrla rojaka Rek Ignac, načelnik konkurenčnega odbora, in Sebastijan Jakob, splavar. Da bi zdrava učakala še zlate poroke v sredi svojih res vzornih otrok!

Brezno. V spomin in vredno proslavo 80letnice vladarjeve je župni urad hvaležno sprejel 80 kron v dobrodelne namene od tukajšnje c. kr. poštne upraviteljice gospe A. P. Bog povrnil!

Grize. Neki mogočen kmet je začel v zadnjem „Narodnem Listu“ po svoji naprednjaški oliki, ter napada naše mladeniče, ter se poleg tega zaletava v Orle. No, ti kmet, ki se samo v „Narodnem Listu“ zavijaš v obleko kmeta, a tvoj poklic je drug, ako ti ne bode malo pretežko, ti lahko v prihodnji „Straži“ povem ime in stan, ker si itak dobro znan. Ker pa vem, da ti ne bode ljubo, ti bomo napili drugo napitnico, kakor jo ti napivaš griškim Orlom. No, in župan te boli? Ker se ni pri zadnjih volitvah tako zvršilo, kakor ste imeli naprednjaki začrtano, seveda to boli. Če bi se bliskal kak naprednjak na županskem stolu, to bi bilo zate, toda vedi, v Grizah do tega ne bode nikdar prišlo, poprej jo bodeš ti, mogočnej, odkuril, odkoder si prišel. Torej, le pogumno na plan z odkritim obrazom in ne skrivati se za nedolžnega kmeta, potem bodo Orli tudi svoj oster pogled vpri v te, da bodeš dobil pravo lice od nas, da ne bodeš čukal, kakor znaš. — Orel.

Makole. Dne 8. avgusta popoldne je začelo goriti veliko gospodarsko poslopje grada Stattenberg. Ogenj je nastal na dosedaj še neznan način. Zgorela je tudi grajska cerkvena, v kateri se je nahajalo več staroveških umetnih slikarij. Gospodarsko poslopje, ki je z vso krmo, žitom, vsemi gospodarskimi orodji in potrebnimi postalo žrtev ognja, je bilo dolgo 85 metrov. Požarna bramba in domačini so zabranili, da se ogenj ni lotil gradu. Škoda je velika. Pogorelo poslopje je bilo zavarovano pri North British.

Konjice Kakor je znano, je dne 28. t. m. slovesno ustoličenje veleč. g. dekana za arhidijakona. Počestvena bode s tem dogodkom cela dekanija, posebno pa še trg Konjice. A zagrizenost nemških nacionalcev v Konjicah grozi biti tako velika, da občinski odbor ne bo hotel sprejeti prevzvišenega vladiko. Zaupno posvetovanje občinskega odbora je imelo negativen rezultat. Kakšen bode rezultat seje, se bo kmalu zvedelo. S tem večjim veseljem in s pravo, od srca prihajajočo navdušenostjo pa bo počastilo vrlo slovensko ljudstvo svojega visokega rojaka. Nemško-liberalno zagrizenost pa si hočemo zapomniti!

Slovenji Gradec. „Narodni Dnevnik“ od 9. t. m. prinaša od dobro znanega dopisnika lažnjiv dopis v osebi dr. Wolteja, sedanjega uradnega voditelja okr. glavarstva. Zdi se, kakor da je to prostaško pisanje izliv jeze in maščevalnosti, ker je bil nekdo od c. kr. okrajnega glavarstva kaznovan. Ako hočemo biti pravični, moramo priznati, da se je dr. Wolte obnašal dosedaj povsem korektno in objektivno ter še ni dal povoda kakim rekriminacijam. S svojim uljudnim nastopom si je pridobil spoštovanje vseh Slovencev, raz-

un dopisnikovcega. Trditev, da bi bil dr. Wolte glavni prireditelj nemškega slavlja v Velenju, je že iz tega prirostelega vzroka lažnjiva, ker dr. Wolte na slavnosti ni bil. Iz vsega dopisa v „Nar. Dnevniku“ govori sovražstvo liberalnega matadorja, ki ne pozna drugega, kakor svoj žep, in naša dolžnost je, da to pribijemo, da ne smemo dopustiti, da bi se širila o osebi dr. Wolteja napačna, umetno ustvarjena mnenja. Ako so uradniki res objektivni, jih ne smemo z neopravičenimi napadi tirati k nasprotnikom. Če delajo tako liberalci, je le znamenje, da ne poznajo nobene poštenosti, ter se bore povsod le za lastne koristi.

Gradec. V nedeljo dne 7. t. m. zvečer je uradnik neke zavarovalne družbe z imenom E. Frangone šel na sprehod v spremstvu svoje žene in nekega prijatelja. Ko so šli črez Ferdinandov most, je Frangone nagloma skočil v Muro, ter tam izginil v valovih. Vzrok samoumora ni znan. Zatrjuje se pa, da je večkrat nasproti svoji ženi izražal samomorilne mnenja. Ako so uradniki res objektivni, jih ne smemo z neopravičenimi napadi tirati k nasprotnikom. Če delajo tako liberalci, je le znamenje, da ne poznajo nobene poštenosti, ter se bore povsod le za lastne koristi.

Vrbje pri Žalcu. Hudo vije liberalce naravna smrt „narodne žrtve“ hrabrega Cokana-čevljarja. Sodnijska komisija je popolnoma zmešala liberalne štrene. Hudujejo se liberalci nad zdravnikom dr. Kepo in Premšakom, ker nista proti svoji vesti izjavila, da je umrl Cokan vsled ran. Se ljubše bi jim bilo, če bi se glasila zdravniška izjava, da je umrl Cokan naravnost vsled „hujskanja“ g. Schreinerja. Smola je pri tem še večja vsled tega, ker je bil pri komisiji navzoč tudi dr. Bergman iz Žalca. Liberalci so v strašni zadregi. Radi tega bi se radi krvavo maščevali nad sodnijsko komisijo, a dr. Bergmana se bojijo. Pri g. Bergmanu je namreč še nekaj, kar omami in pomiri vsako, še tako bojevitno liberalno srce, in to je lepa de—, de—, no, le zapišimo brez strahu! Lepa de—, to je lepa de— narna možnja! In tri sto medvedov in tavžent čikov, v kakšno reč se zaljubi še kje kedaj kakšen liberalen frakar iz osrednje Afrike!! Hm, hm, ja, ja, tak, tak!

Vrbje pri Žalcu. Orožniško poročilo o dogodku Cokan-Pesko bo treba natančneje pogledati. Kakor piše „Narodni List“, pravi to poročilo, da „so se prepirali in poboja pred Korentovo hišo v odlični meri udeležili cerkveni pevci in člani „Čuka“, brata Anton in Ivan Pesko, Franc in Rudolf Terglav ter Nikolaj Kolobar.“ To naj bo orožniško poročilo?! Če je v resnici takšno, zmenili se bomo tudi z orožniki, ki so poizvedovali in poročilo pisali. Če pa ni takšno, bomo „Narodni Dnevnik“ postavili svoj čas na novo laž.

Zalec pri Vrbju. Še nekaj podrobnosti o „narodni“ žrtvi Cokanu! Liberalci in njihovi listi se v potu svojega obraza trudijo, da bi naslikali Cokana res kot „žrtev“. Cokana in liberalne „narodne“ žrtve sedaj že poznamo; naj nam liberalci še povejo, kaj pa je iskal Cokan natičestiti pri Šahovi, oziroma Korentovi hiši? Pot do Cokanovega stanovanja vodi vendar čisto drugod in ne med Šahom in Korentom!! In vendar lažejo liberalci, da Cokan „ni iskal petepa“. Seveda ne, Cokan je imel pretep, kadar se mu je zljubilo, ni mu ga bilo treba nič iskati. Če ni bilo drugega, pa lop po svoji ženi. Laž je laž — liberalci, in če jo vpijete tudi celo leto! Aha! „Hotel je fante pomiriti“, pravijo. Se poznamo, in tudi Cokanovo „pomirjenje“ nam je znano. V St. Petru je „pomiril“ nekoga s čevljarskim nožem, da bo dal mir do konca sveta. V Celju je hotel pomiriti dva policaja, ki sta se pa temu „pomirjenju“ ustavila in Cokana zaprli! — Ne trudite se, liberalci, zamorca ne morete oprati!

Dravska dolina. Po dolgi letih pridem zopet v domači kraj. Ko pridem v narodno-zavedno Hotinjo vas, vidim na vseh konceh in krajih vasi nabite lepake, ki vabijo na veliko ljudsko slavnost dne 14. t. m., ki jo priredi narodna požarna bramba o priliki svojega 5letnega obstanka v gostilni g. Fr. Primeca. Ko se dalje časa mudim v res krasni vasi, vidim ravno prikorakati v blesteči uniformi same mlade, čvrste fante, ki v vzornem redu korakajo naravnost v zelo okusno izdelano gasilno shrambo, katero sem si tudi od znotraj ogledal in našel, da vlada tukaj res vzoren red vsepovsod. Nisem si mogel kaj, da sem jim obljubil priti na njihovo veselico dne 14. t. m. sam, in še tudi več drugih svojih znancev privabiti s seboj, da se skupaj veselimo na tej, res narodni prireditvi, ker je dolžnost vsakega narodnega Slovenca,

podpirati po svojih močeh takšne narodne prireditve. Izza kulis sem poizvedel, da nas mislijo gasilci presenetiti z vsemi mogočimi zabavami. Govoril bode znani ljudski govornik. Srečlov obsega same lepe in dragocene stvari in bode vsaka druga številka dobiček. Napraviti mislijo majhen panoptikum, kjer bodo razstavljene naše najhujše zveri. Naprosili si bomo ciganko, katera bode vsakomur za malo odškodnino prorokovala prihodnjosti itd., vsega pa ne smemo izdati. Zatorej pa le vse, ki kaj narodno čuti, dne 14. t. m. na veselico požarne brambe v Hotinjo vas, da pokažemo tudi mi našim narodnim sovražnikom, da znamo ceniti svoje somišljenike! Na svidenje! — Popotnik.

Iz Črete. Zadnja objava v „Straži“ štev. 82 zaradi razuzdanega razgredja kokarske lepe (nedelje, ko je v Govekovi gostilni med procesijo godba piska, la, dala je povod državnemu pravdnistvu v Celju, da je priredila preiskavo cele zadeve. Ker nam ni vseeno, kako se bo stvar razvijala in ker smo zadnji čas ostro opazovali vsako kretinjo in besedo prizadetih oseb, za to smo radovedni, v katerem štadiju se zdaj nahaja ta zadeva. Govek in Cajner sta si prav prično pete brusila. Mogoče nam občinski tajnik Jakob Knaflič ve kaj povedati. On baje mnogo ve in še več govori. — Kmet iz Črete.

Narodno-obrambno delo.

Nemški turnerji so najboljša pomoč Súdmarki in Schulvereinu. Zato pa opazujemo, da ti društvi z največjim veseljem podpirata ustanovitve in delovanje nemških telovadnih društev. Súdmarka uporablja svoje Jahnovece kot agitatorje pri volitvah, kot reditelje pri zborovanjih in nabiratelje udov in raznih prispevkov. Zatorej tudi opazujemo, da se je s pomočjo nemških obrambnih društev ustanovil „Jahn“ v St. Ilju, Strasu, Cmureku, St. Lenartu, Ljutomeru in drugih važnih obmejnih točkah, da služi nemškemu napadalnemu delu kot nekaka janičarska avant-garda. Skrbimo, da naša organizacija pospeši ustanovitve telovadne organizacije v važnih obmejnih postojankah!

Od hiše do hiše bodo letos od 10. do 17. nov. nabirali nemški akademiki v Gradcu za Súdmarko. Naše notranje ministrstvo je dalo že nemškim akademskim društvom potrebno dovoljenje in druge ugodnosti glede nabiranja. Vlada je dovolila v to svrhu izdajo posebnih legitimacijskih kart.

Gradec ima že do sedaj šest podružnic nemškega šulferajna. V nedeljo, dne 7. avgusta pa je graška trgovska in obrtniška mladež osnovala zopet eno novo podružnico.

10.000 K so nabrali nemški turnerji v Avstriji za nemški šulferajn. Načelnik zveze nemških telovadnih društev dr. Alfred Schmarda (bivši Čeh) je sam daroval 4.000 K v Roseggerjev fond.

Súdmarka na Jesenicah. Nemci spoznavajo veliko važnost Jesenic ter bi radi zabili neko zagozdo v ta slovenski kraj. V soboto dne 6. t. m. je priredila Súdmarkina podružnica na Jesenicah na Gorenjskem večjo prireditev na korist Súdmarki, na katero so tudi prišli mnogi kranjski neodrešenci.

Nemci časte Roseggerja. Več nemških mest in trgov ter kmečkih občin je imenovalo Petra Roseggerja častnim občanom zaradi zasluge, da je on sprožil misel o ustanovitvi dvamilijonskega fonda za šulferajn. V Krnovu (Jägerndorf) v Šleziji so dne 7. t. m. odkrili Roseggerju spomenik.

Najditeljem denarja. Nemški listi poročajo, da je neka nemška gospa na vlaku med Ormožem in Čakovcem našla večjo svoto denarja, ter je odklonila opravilno najdenino na korist Súdmarki. Posnemajmo!

Železničarji za Súdmarko. Dne 7. t. m. je priredila državna zveza nemških železničarjev v Ptujju večjo veselico na korist Súdmarki, katere se je udeležila večina uradnikov in častnikov. Kje so slovenski železničarji?

Pozor na liberalno delo! Na nasprotni strani se je zopet začela z večjo gorečnostjo izpopolnjevati narodno-obrambna organizacija. Seveda so pri tej organizaciji bolj merodajni politično-strankarski nagibi, kakor pa razlogi narodne obrambe. Item, dela se. Vsi listi so sedaj stopili v službo Ciril-Metodarije, tudi Plojeva „Sloga“. Ta nam ravno naznanja, da se za bližnjo bodočnost to-le pripravlja: Dne 21. avgusta se vrši ustanovni občni zbor podružnice v St. Petru pod Sv. Gorami. Tekom tega meseca se ustanovi še ženska podružnica C. M. za Šmarje in okolico. Pripravljajo se ustanovitve v Bočni in Gornjem Gradu in na Fali ob koroški železnici.

Koroško.

Cehi na Koroškem. Slovit hotel „Ankogel“ v Malnici ob Turski železnici je prišel v češke roke. Ta vest je silovito razburila ves alpski nemški mob. V graškem „Tagblattu“ z dne 7. avgusta se indirektno poziva, Nemci naj se ogibljejo tega „panslavističnega“ hotela.

Celovško porotno sodišče. Za predsednika tretjega porotnega zasedanja je imenovan predsednik deželne sodnije dr. Schmid pl. Sachsenstamm, za namestnike pa podpredsednik deželne sodnije Viktor Potjorek in svetniki višje deželne sodnije Karl Nadamlencki, Ludvig Prettner in J. vitez pl. Falke.

Vetrinje. Podružnica nemškega šulferajna je imela v nedeljo dne 7. avgusta pri Seebacherju svojo zborovanje. Imela je dosedaj 70 članov, ki so zložili 207 K za šulferajn. Podružnici predseduje baron Aichelburg, ki je tudi vodil zborovanje. Dr. plem. Sedlmayr je kvasil nekaj o zatiranjih nemštva na Koroškem.

Celovec. Znani koroški zrakoplovec inženir Oskar Heim se je ponesrečil dne 10. t. m. v bližini Berolina. Ko je bil v višini 120 metrov, se mu je pokvaril stroj, ter je z zrakoplovom vred padel na zemljo. Onesveščenega so izvlekli iz potrtega zrakoplova. Upajo, da bo okreval.

Narodno gospodarstvo.

Cene živini: Živinski sejem na Dunaju dne 8. avgusta 1910. Na sejmu je bilo 2902 volov, 672 bikov, 840 krav in 583 bivolov, skupaj 4997 komadov živine.

Prodajali so se dobro rejeni voli od 96—110 K, na pol debeli od 83—101 K, slabejši od 75—83 K; dobro rejeni biki od 98—102 K, na pol debeli in slabejši od 84—97 K, izvanredno do 106 K; dobro rejene krave od 88—92 K, na pol debele in slabejše od 76 do 84 K, izvanredno do 100 K; dobro rejeni bivoli od 66—72 K, srednji in slabejši od 54—64 K; jako slaba živina od 52—72 K za 100 kg žive teže.

Tendence: Na današnjem sejmu je bilo 349 komadov več kakor prejšnji teden. — Ker je pa prihodnji sejem šele v torek, dne 16. t. m., je bilo pa vendar, čeravno je bilo precejšnje število živine na tem sejmu več, kakor zadnjič, iste še premalo, da bi zadostovalo na Dunaju za en dan.

Kupčija z biki je bila jako živahna, kakor tudi pri starih kravah, ter se je ta živina plačevala 2 do 3 K dražje.

Kupčija z dobro pitano živino je bila ravno tako živahna, ter se je dobro rejena živina prodajala za 2 do 3 K, na pol pitana in dobre krave za 3—4 K dražje.

Slabejše vrste živine, kakor bivoli in pasna živina, je bila za 4 do 5 K dražja. Sejem je bil predčasno prazen.

V inozemstvo se je prodalo 1453 komadov živine.

Živinski sejem v Mariboru, dne 10. avgusta 1910. Na sejmu je bilo 547 volov, 4 biki, 495 krav in 16 komadov mlade živine; skupaj 1062 komadov.

Prodajali so se dobro rejeni voli od 78—80 K, na pol debeli od 68—70 K, slabo rejeni voli od 64 do 66 K, voli, kateri so namenjeni za pitanje, od 60—62 K; dobro rejene krave od 62—64 K, na pol debele od 60—62 K, jako slabo rejene krave od 40—44 K; dobro rejeni biki od 58—60 K, dojne krave od 56—60 K, breje krave od 64—66 K za 100 kg žive teže; teleta od 1—110 K za 1 kg žive teže.

Tendence: Na današnjem sejmu je bilo precejšnje število živine več, kakor zadnjič.

Kupčija z voli je bila mrtva, in sicer zato, ker je bilo mnogo živine, a malo kupcev. Da je bilo malo kupcev, je vzrok, ker je bil na večjih krajih živinski sejem; zaradi tega se je seveda, potem prodalo malo število živine. V mnogih slučajih so padle cene pri dobro in srednje pitanih volih za 1—3 K pri 1q. —

Kupčija z dojnimi, kakor tudi z brejimi kravami je bila v početku tudi malo mrtva, a pozneje precej živahna in se je tudi precej prodalo.

Kupčija z biki je bila slaba. Čeravno jih je bilo jako malo na sejmu, so se vendar jako poceni prodajali.

Če si ogledamo cene pri bikih in slabo rejenih kravah na dunajskem ter mariborskem sejmu, vidimo, da je zelo velik razloček.

Svinjski sejem na Dunaju dne 9. avgusta 1910. V začetku sejma je bilo 4393 alpskih svinj; 4258 ogrskih na pol debelih, 3894 ogrskih dobro rejenih svinj, skupaj 12545 svinj; nadalje 687 naznanjenih, torej vse skupaj 13232 svinj.

Prodajale so se ogrske dobro rejene od 123—125 vin., izvanredno do 126 vin.; ogrske na pol debele od 114—132 vin., ogrske stare in lahke od 104—113 vin., alpske od 114—140 vin. kg.

Na današnjem sejmu je bilo 714 alpskih svinj več, kakor prejšnji teden; število ogrskih svinj je bilo proti zadnjemu sejmu skoro enako.

Kupčija z alpskimi svinjami je bila precej živahna, ter so se dosegle cene prejšnjega tedna, čeravno je bilo število mnogo večje. Posebno se je povpraševalo po lahki vrsti svinj, ter so se v mnogih slučajih oddajale za 2 do 4 vin. dražje. — Tudi ogrske svinje so se oddajale za 3 vin. dražje.

Velikansko mlekarstvo zadrugo imajo na Danskem. Redi 12.000 krav, od katerih dobi vsak teden 20.000 kg surovega masla in nad milijon in pol kg sira na leto.

Znižanje cementnih cen. Cementni sindikat severne Šlezije, ki dela veliko konkurenco avstrijski cementni industriji, je znižal cene za 20 in 22 penigov.

Nekaj za čebelarje. Letošnje deževno in mračno vreme je posebno za čebelarje v goratih in mrzlih krajih vedno neugodnejše, kakor pa za čebelarje južnih pokrajin. Čebele v južnih krajih so dobile v dneh, ko je posevalo sonce, precej hrane, tako, da ni bilo treba posegati jim po spomladi nanešeni zalogi. Dobivale so obilo cvetnega prahu, kar je prišlo zelo prav za razvitek in pomnoženje zalege.

Razvijanje čebel je v obče normalno in vsled hladnega vremena ni več pričakovati rojev. Ti bi bili meseca avgusta prepozni in čebelam, pa tudi čebelarju škodljivi, ker ostanejo pozni izrojenci navadno brezmatični. Matica se iz različnih vzrokov ne oplodi in navadno poizgubi. Tak panj potem polagoma izhira, in ko preneha jesenska paša, ga izropajo bližnji panji. To pa je še popolnoma prav iz naravnih ozirov. Tak panj nabere navadno malo medu, a preživel bi vendar zimo do spomladi, med tem časom bi pa ginevala dan za dnevom njegova zaloga medu in množina čebel, da bi koncem ne ostalo v panju ne medu, ne čebel. Bolje je in prav, da dobijo sosednji panji delež medu, in da poginejo brezpomembne čebele v brezmatičnem panju. To je po naravnem načinu; a previden čebelar ne čaka, da bi narava popravljala neuspehe in pogoške njegovih čebel. On pregleda tu pa tam svoje krdelo, bodisi zvečer po delu, ob nedeljah in prostih dneh, ko izletajo na pašo. Takrat zapazi najlože, v katerem panju ni vse v redu. Ako vidi, da čebele iz kakega panja manj in slabejše izletajo, donašajo manjše obnožene kepice cvetnega prahu na zadnjih nogah, mu je takoj znamenje, da v panju ni vse v redu. Poseči je treba tedaj takoj v njegovo notranjost. Ako ima panje s premakljivim satovjem, je to prav lahko, ker pogleda brez težave sat za satom in presodi, ali je v redu čebelni dom ali ne. V redu je pa, ako se vidi v satovju čebelno zalego, to je jajčeca, male črvičke-ličinke, normalno zadelane celice. Da se to spozna, treba opazovati del satovja, naginiti nekoliko na levo in desno, malo popihati z dimom, da se čebele razidejo raz opazovano satovje. Zapazimo pa izbušnjen satovje, zakrito z mehкими pokrovi, je tak panj trotovec, in treba je tako satovje izrezati. Ako je kaj medu, se ga odreže od satovja z zalego in porabi, satovje z zalego se pa skuha v vosek. Malovredne čebele je najcenejša in najboljša pot opariti. S tem smo končali nekaj tisoč ničvrednih delavk in kakih 30 in več delavk, koje so polagale jajčeca za trote.

Ako so nekateri panji prenapolnjeni s čebelami, treba te poravnati s šibkejšimi. Če imamo premakljivo satovje, potem odvezamo močnejšemu par satov zadelane zalege in vložimo šibkejšemu. Tako bo obema pomagano.

Pri panjih z nepremakljivim satovjem tega ni mogoče; v tem slučaju pa zamenjamo močan panj s šibkejšim, ko čebele najbolj izletajo, to je okoli poldne. Tako se čebele iz močnejšega panja vračajo s paše na prvotno mesto, in ker ne dobe lastnega panja, se končno podajo v šibkejšega in narobe. Ume se samo ob sebi, da čebelar najlaže sam določi kako in kaj. Pri takem zamenjavanju panjev mora seveda paziti, da ne zamenja panja z neoplojeno matico (mlado) s panjem z oplojeno matico, ker sicer bi se v obeh panjih pričelo neusmiljeno klanje čebel. Isto bi se zgodilo, ako bi se zamenjalo trotovec s panjem, ki ima pravilno matico.

Češplje odpadajo. Ako začnejo odpadati zaroje, ne češplje, ko so se koščice v plodu razvile, je to gotovo znamenje, da primanjkuje drevju apna, katero je za razvoj koščic neobhodno potrebno. Ako ne dobi češpljevo drevje v zemlji dovolj apna, cvete sicer prav močno in tudi obilno rodi, ali kasneje zarod odpade. Če se opazi pri češpljevem drevju kaj takega, pognoji naj se mu v jeseni z ugašenim in v prah zdrobljenim apnom. Za mlado drevo zadošča ½, za starejša pa 1½ kg apna. Ako raste drevo po zelenjadnih gredah, raztrosi naj se apno po vsej zemlji, ki se nahaja pod kapom drevesa in nato zemlja prekopa; če pa raste drevo v travi, naj se vrežejo v trato ozke brazde v razdalji pol metra, natrosi v nje apna in položi potem travno rušo zopet na mesto.

Razgled po svetu.

Mestni poglavar — ropar mrličev. Dne 9. t. m. se je v mestu Grasskikinda pričela obravnava proti mestnemu poglavarju, ki je obdolžen, da je iz kovčega rajnega dvornega svetnika Jovanoviča izmaknil 14.000 K takoj po njegovi smrti. Obsojen je na 2 leti in 2 meseca ječe.

Sladkor se v Srbiji podraži. Zaloge sladkorja v Srbiji so zelo pomanjkljive; vsled tega vlada v Srbiji veliko pomanjkanje sladkorja, kateri se zaradi tega podraži.

Nemci so se naveličali darovati za Bismarekov stolp v Gradcu. Zadnji teden se je nabralo samo 25 K 54 vin.

Jubilejne poštne znamke se bodo izdale tudi za Bosno in Hercegovino.

Glavni dobitek v grobu. Glavni dobitek zadnje loterije svetovne razstave v Bruslju, v znesku 200.000 frankov še ni dvignjen, dasi je bilo žrebanje že pred 12. dnevi. Zdaj se je oglašil v Lübecku oče nekega rudarja, ki je bil v rudokopu ubit. Oče trdi, da ima njegov sin srečko v praznični obleki, v kateri so ga pokopali, zato zahteva, da se grob odkoplje.

Kraljičina krsta izginila. Te dni so prekopavali na pokopališču v Arenabergu v Švici, kjer je bila pokopana kraljica Hortenzija, mati Napoleona III. Ko so odkrili grob, v katerem bi imela biti kraljičina krsta, so v veliko začudenje opazili, da je grob prazen; krsta je izginila brez sledu. Zanimivo je, da je pred nekaj leti izginil tudi kraljičin nagrobni kamen.

Koliko stane pri nas en vojak na leto? Stroški za vzdrževanje vojakov so pri različnih vrstah vo-

jaštva različni. Pri infanteriji stane en mož na leto 445 K, pri loveih 452 K, pri konjeništvu (kavaleriji) 816 K, pri artileriji 700 K, pri ženijskih četah 492 K in pri trenu 1000 K. En infanterijski polk stane na leto povprečno 625.660 K, en kavalerijski 837.124 K, ena artilerijska brigada 1.095.610 K. V teh številkah pa vojaška oprava ni vračunjena.

Podkupljen bolgarski minister. Bolgarski list „Rječ“ objavlja faksimile pism, iz katerih je razvidno, da je bivši pravosodni minister sprejemal podkupnino v svrhu vplivanja na tekoče procese. To razkritje je vzbudilo veliko senzacijo.

Policijski načelnik ustreljen. V Wlawlašku pri Varšavi je bil policijski načelnik, stotnik Novihov, ustreljen pri neki gledališki predstavi. Napadalec je pobegnil.

Grozna eksplozija. S celuloidom naložen voz se je na dvorišču neke tovarne v Varšavi vnel. Plameni so se tako hitro razširili, da je bil leseni stranski trakt tovarne naenkrat v ognju. Družina tapetnika Fuchsa je zgorela v ognju. Doslej so izkopali iz razvalin sedem trupel, med njimi šest ženskih. Dve osebi ste bili smrtno nevarno ranjeni. Poginilo je v ognju tudi več konj.

Statistika analfabetov. V Parizu je nedavno izšla statistika o številu analfabetov v poedinih deželah: Nemčija ima razmeroma najmanj analfabetov, to je samo 0.05 odstotkov. Potem sledijo: Švica 0.1, Danska 0.2, Angleška 1, Francoska 2, Nizozemska 2.1, Avstro-Ogrska in Grška štejeta 30 odstotkov, Italija 31.3, Bolgarska 53, Srbija in Rusija po 62 odstotkov. Rekord je dosegla Rumunska, kjer na 100 ljudi odpada 75 analfabetov. Po omenjeni statistiki je v Evropi 465.415 šol z 1.050.634 učitelji in 41.281.692 učenci.

Knjigarna v avtomobilu. Pri nas poznamo dosedaj avtomobile v glavnem le kot sredstvo športa za bogataše, ki drve s svojimi avtomobili po cestah, kakor bi bili neumni in postavljajo s tem v nevarnost življenje in zdravje vseh, ki se slučajno križajo s to peklenščekovo iznajdbo, kakor bi bržkone rekel Luka Jeran, ko bi še živel. Po drugih deželah so se ljudje že znali okoristiti tudi na drugi način z avtomobilom. Branjevec s sadjem upotrebljuje tintum male avtomobile, ki so tako napravljene, da še spusti eno steno doli, ter nastane odprto prodajališče. Na Angleškem se je napravilo avtomobile kot potujoče hranilnice. Sedaj pa napravijo tam tudi knjigarne v avtomobilu. Neki Anglež, Mardonald po imenu, je prišel na misel, da bi napravil potujoče avtomobile in ravnokar so bili napravljene trije avtomobili, ki so urejeni za knjigarne. Na ta način bo mogoče priti tudi v mala mesta in vasi, kamor so prihajali dosedaj le kolporterji.

Atentat na župana v New-Yorku. Dne 9. t. m. je neki poulični postopač z revolverjem streljal na new-yorškega župana Gaynorja in ga nevarno ranil na glavi. Krogla je šla skozi levo uho in je obitčala v glavi. Napadalec so prijeli.

Velik požar v Bostonu. Iz Bostona javljajo: Dne 9. t. m. ob 7. uri zvečer je tukaj na dveh mestih izbruhnil požar, in sicer v pristaniščnem okraju v južnem Bostonu in v Središču. Požar v pristaniščnem okraju je napravil škodo, ki se jo ceni na en milijon dolarjev. Pogorelo je 50 hiš, v katerih so stanovali večinoma Židje in Sirci. Ogenj, ki se je razprostiral na obrežju ene angleške štirjaške milje, so omejili z dinamitnimi razstrelbami. Od leta 1870 ni bilo tukaj tako velikega požara.

NAŠIM GOSPODINJAM

priporočujemo priznano najboljši pridatek za kavo „ZAGREBSKI pravi FRANCK“ s kavnim mlinčkom, kot izvrstni domači izdelek.

52

XXXX Restavracija XXXX

Narodni dom

v Mariboru.

Izhorna kuhinja, izvrstna vina kakor: haloško, ljutomersko, dr. Thurnejev muškatelec, mozlec, vinarec, bizeljčan, konjičan itd.

Pivo iz budjeviške češke pivovarne.

Po letu udobno kegljišče. Vrtni paviljon! Sobe za tujce.

Za obilni obisk se priporoča

37

Lojzika Leon.

Olje od motorja oddaje 100 kg. po 25 K. Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

MALA NAZNANILA

ki se prejema po 2 vin. od besede, najmanjši znesek je 50 vinarjev.

Kdor želi pojasniti o rečeh, ki so naznanjene v inseratnem delu, naj pridene za odgovor znamko 10 vinarjev. Drugače se ne odgovori.

Proda se skupno ali pa po parcelah v trgu Velenje št. 9 Spod. Štajersko posestvo obstoječe iz moderno električno razsvetljavo opremljene enonadstropne hiše z gozdi, eventičnim in hmeljskim vrtom, hmeljarno, hlevi, arondiranimi njivami in travniki tik kolodvora. Cena 50 tisoč K. Natančneje izve se istotam.

XXXXXXXXXXXX

Prodaja gozdov

se vrši 18. in 19. avg. v Seckem pri Gornji Ponikvi. Gozdi so bili nekdanj last graščine Zalog. Prodajalo se bo v razdeljenih kosih. 113

XXXXXXXXXXXX

Dobre ohranjene peči in deli okenj se prodajo v Mariboru. Kje, pove upravništvo „Straže“.

XXXXXXXXXXXX

Zaloga pohištva

Franc Pleteršek,

Maribor, Koroška ul. 10

prilaga čast. duhovščini in sl. občinstvu svojo veliko zalogo raznovrstnega pohištva, iz trdega in mehkega lesa. Oprave za kuhinje, jedilnice, spalnice. Divane, vložnike, n. atrace, stole, ogledala. Zelo po-
strelje za otroke.

Vse po najnižjih cenah.
Domače delo.

Čvrstega dečka

poštenih starišev, veččega slovenskega in nemškega jezika, ki je dovršil vsaj 4 razredno ljudsko šolo z dobrim uspehom, sprejme v svojo trgovino z mešanim blagom kot učenca s prosto hrano in stanovanjem **Albin Novak** v Sinčevsi na Koroškem. 111-2

Vage

za vagone, voze (mostne), centimalne, škalo, decimalne, za živino, tablicove in vsake druge vrste za gospodarske in obrtniške namene izdeluje ter priporoča po nizkih cenah

Jos. Kaláb,

tovarna za vage,
Brno, Zidenice Moravsko.
80 slovanska obrt.

Edina štaj. narodna steklarska trgovina

na debelo in na drobno

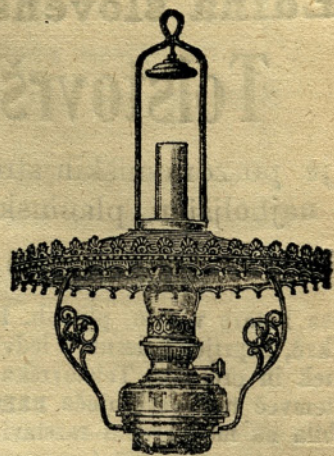
Franc Strupi : Celje

Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za podobe.

Prevzete vse steklarskih del pri cerkvah in priv. stavbah.

***** Najsolidnejša in točna postrežba. *****

Ostanki

parhaste za ženske obleke po 20 m trpežni K 10.—. Zelo močni K 12.— posebno fini K 14.—, hlačevine za moške obleke, dvojne širjave po 10 m močni K 14.— zelo trpežni K 17.— posebno fini 20 K, čez 20 K franko razpošilja

: narodna veletrgovska hiša :

R. Stermecki, Celje.

Umetni zavod za slikanje na steklo

Maks Tušek : Ljubljana

Sv. Petra nasip št. 7

se priporoča preč. duhovščini in cerkvenim predstojnikom za izdelovanje slikanih cerkvenih oken, in vse v to stroko spadajoča dela po najnižji ceni.

== Načrte in proračune na razpolago. ==

Tovarniška zaloga

vsakovrstnega papirja, pisalnih in risalnih potrebščin, trgovskih knjig na debelo in drobno pri

Goričar & Leskovšek, Celje

Graška ulica št. 7.

Lastna zaloga šolskih zvezkov, risank in risalnih skladov po novih predpisih. — Zaloga vseh tiskovin za urade.

Gostilničar in mesar

išče večje v svojo stroko spadajoče podjetje, ako združeno tudi oboje eventualno še nekaj zemljišča v nakup ali najem do novega leta 1911. Prevzame po potrebi tudi popred. — Ponudbe pod šifro „Bodočnost“ na upravništvo Straže.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Razglas.

Krajni šolski svet občina trg in občina okolica Sv. Jurij ob juž. žel. prodajo potom javne ustmene dražbe staro dekliško in deško šolo, kakor tudi hišo, v kateri je sedaj konsumno društvo.

Izklicna cena za dekliško šolo znaša 5000 K
za deško šolo 4500 K
in za hišo, v kateri je konsumno društvo 7000 K
pod katero ceno se ne bode prodalo.

Posloplja so v dobrem stanu, stoje v sredini trga Sv. Jurij ob juž. žel. zraven cerkve, zelo pripravna za kako trgovino, obrt, pa tudi za privatna stanovanja.

Ustmena dražba se bode vršila dne 21. avgusta 1910 in sicer za dekliško šolo v novi šoli, soba krajni šolski svet točno ob pol 9. dopoldne, za deško šolo in hišo, v kateri je konsumno društvo v občinski pisarni okolice Sv. Jurij ob juž. žel. tudi isti dan točno ob desetih dopoldne.

Kot varščino je položiti za vsako posloplje 1000 K v gotovini, ali v hranilnični knjigi, ostanek kupnine je plačati v teku osmih dnij.

Natančnejši pogoji se bodo objavili pred dražbo.
Za občino trg Sv. Jurij ob j. ž., Za krajni šolski svet
Franc Pisanec, **dr. Jos. Povalej,**
župan. t. č. načelnik.

Za občino okolica Sv. Jurij ob juž. žel.
105 **Jožef Ratej,** župan.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Na debelo!

Priporoča se

Na drobno!

Edina narodna trgovina

galanterijskega, norimberškega in modnega blaga, kakor tudi igrač.

Prica & Kramar v Celju

na voglu Graške- in Krožne ceste.

Cerkveni in sobni slikar in pleskar

Franjo Horvat

MARIBOR, Kasinogasse št. 2.

Se priporoča veleč. duhovščini in slavnemu občinstvu za slikanje cerkev, dvoran, sob, društvenih odrov, napisov na steno, deske, plošče in steklo ter za vsa v pleskarsko in slikarsko stroko spadajoča
: : dela. : : 53

Postrežba točna! : : : : Cene nizke!

Spodnještajerska ljudska posojilnica v MARIBORU,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Stolna ulica št. 6 (med glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: na-
v dne po 4%, proti 3 mesečni odpovedi po 4%.
Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in
1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se spre-
jemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obre-
stovanje kaj prekinilo. Za balaganje po pošti so
poštno hranilne položnice na razpolago (šek konto
97.078). Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo

le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni
varnosti po 4³/₄%, na vknjižbo sploh po 5%, na
vknjižbo in poroštvo po 5¹/₂% in na osebni
kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastavo vre-
dnostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih za-
vodih prevzame posojilnica v svojo last proti po-
vritvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo
7 kron. — Prošnje za vknjižbo dela posojilnica
brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. dopoldne
in vsako soboto od 8 do 12 dopoldne, izjemši
praznike. — V uradnih urah se sprejema in iz-
plačuje denar.

Pojasnila se dajejo

in prošnje sprejemajo vsak delavnik od 8.—12.
dopoldne in od 2.—5. popoldne. 6

Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.

Edina slovenska kislá voda,**Tolstovrška slatina**

je po zdravniških strokovnjakih priznana med najboljšimi planinskimi kislimi vodami, je

izbornó zdravilo

za kataré v grlu, pljučih, želodcu in črevesih, za želodčni krč, zaprtje, bolezní v ledvicah in mehurju ter pospešuje tek in prebavo. Tolstovrška slatina ni le izbornó zdravilo, temveč tudi osvežujoča namizna kislá voda. Odlikovana je bila na mednarodni razstavi v Inomostu 1896. in na higijenični razstavi na Dunaju 1899.

Naroča se pri oskrbnístvu Tolstovrške slatine, pošta Guštanj, Koroško, kjer se dobe tudi ceniki in prospekti. Del čistih dohodkov gre v narodne namene.

Slovenci! Svoji k svojim! Zahtevajte povsod le Tolstovrško slatino! Vsaka slovenska gostilna naj ima le edino slovensko kisló vodo.

Slovenska trgovina

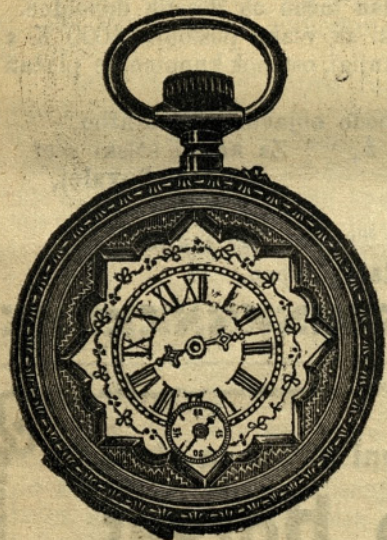
z modnim in manufakturnim blagom
ter krojaškimi potrebščinami - - -

J. N. Šoštarič, Maribor

samo Glavni trg šte. 19

priporoča p. n. občinstvu svojo veliko zalogo svakovrsnega najnovejšega in najmodnejšega blaga iz samo prvih in najboljših tovarn.

Postrežba točna in stroga solidna. :: ::

Svoji k svojim!

**Urar, očalar
in zlatar**

Franjo Bureš

Maribor

Tegethofova cesta 39

peró kolodvorom, priporoča svojo bogato zalogo zlatnine, srebrnine, ur i. t. d. po najnižji ceni.

Gramofone s slovenskimi ploščami, čistim in jasnim glasem iz najboljših tovarn.

10

Priznано najboljšé igle za gramofone.

Popravila se točno in hitro izvršujejo.

TRGOVCI!

Ne pustim potovati ker preveč stane, prodajam pa po ceni ker ne pustim potovati. Obrnite se torej pisмено ali osebno in zahtevajte vzorčne pošiljave.

Narodna veletrgovska hiša

R. Stermecki, Celje.

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo,

v lastni hiši (Hotel pri belem volu) v CELJU, Graška cesta.

Poštno hranilnični račun št. 92.465. — Telefon št. 8.

Hranilne vloge se obrestujejo po 4½% brez odbitka rentnega davka.

Domači hranilniki se dajejo na dom brezplačno.

Hranilne knjižice drugih zavodov se sprejemajo kot vloge, ne da bi se obrestovanje prekinilo.

Posojila na zemljišča po 5% do 5½% brez in z amortizacijo.

Posojila na zastavo vrednostnih listin.

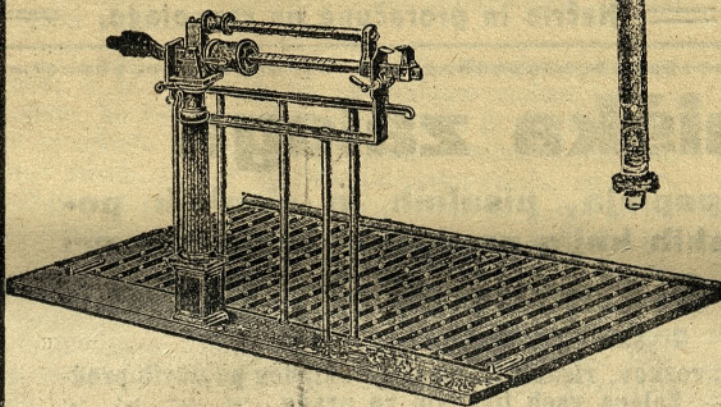
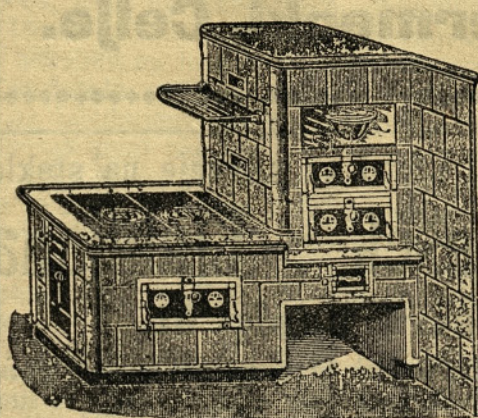
Osební kredit na menice in v tekočem računu pod najugodnejšimi pogoji.

Konvertacija vknjiženih dolgov z najmanjšimi stroški.

Oskrbuje svojim članom izterjevanje njihovih terjatev.

Brezplačno reševanje vseh zadev.

4

Stavbeni in umetni ključavničar, oblast.

koncesionirani vodovodni instalater

Ivan Rebek, Celje

Poljska ulica št. 14.

Se priporoča zadrugam, občinam, korporacijam in zasebnikom za cenjena naročila, namreč za navadne, kakor tudi umetno izdelane železne ograje, kakor tudi vrata, bodisi za vrte, dvorišča, cerkve, grobove itd., štedilna ognjišča vseh sistemov za zasebnike, gostilne ali zavode. Prevzamem napeljavo vodovodov iz studencev, vodnjakov s hidraličnimi vidri. Izde lujem vsake vrste tehtnice, tudi premostne (Brückenzwagen), prevzamem iste kakor tudi uteže v popravilo. Napeljujem strelovode ter prevzamem sploh vsa v mojo stroko spadajoča dela in izvršujem ista točno in solidno, vse po zmernih cenah.

Prva velika zaloga čevljev v Celju,

priporoča p. n. občinstvu najfinejše in najcenejše čevlje za gospode, dame in otroke.

Originalni ameríkanski čevlji

za gospode in dame. Velika izbéra čevljev za telovadbo, tenis in dr.

97

Z odličnim spoštovanjem

Štefan Strašek.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Za obmejne Slovence!

Od vsakih 1000 K, za katere se kdo zavaruje za življenje pri meni, odstopim 4 K na me od- padajoče provizije, za obmejne Slovence. ::

Franč Pograjc, glavni zastopnik „Vzajemne zavarovalnice“, Maribor, Fabrikasse 21.

Sprejemam zavarovanja proti ognju pod najugodnejšimi pogoji.

42

Kdor?

si hoče po ceni in dobro blago za jesen kupiti, naj se potruði in vsaj enkrat poskusi iti v trgovino

J. Ulaga: Maribor

Tegetthoffova cesta 21.

Postrežba točna in solidna.

Cene najnižje. :: Cene najnižje.

Brzójavi: „Kamnoseška in- dustrijska zadruga Celje“. **Prva južnoštajerska kamnoseška industrijska družba** Brzójavi: „Kamnoseška in- dustrijska zadruga Celje“.

Edino narodno kamno-

seško podjetje v CELJU.

Stavbena in umetna kamnoseška
::: obrt s strojnim obratom. :::

Izvrševanje vseh stavbenih del:
kakor stopnice, fasad, podbojev,
pomolov, nastavkov itd. iz različ-
::: nih kamenov in cementa. :::

**Specialna delavnica in pode-
barski atelje za umetna cerkvena
dela** kakor: altarjev, obhajilnih
miz, prižnic, kropilnih in krstnih
::: kamnov itd. :::

Brušenje, puliranje in struganje
::: kamena s stroji. :::

**Mногоštevilna zaloga nagrobnih
spomenikov** iz različnih marmornih
vrst granitov in sijenitov po razno-
vrstnih narisih in nizkih cenah.
Naprava zidanih ali betoniranih
::: rodbinskih grobišč (rakev). :::

Tlakovanje cerkva, dvoran in
hodnikov s šamotnim ali cementnim
::: tlakom. :::
Izdelovanje pohištvenih plošč iz
različnih najbolj idočih marmornih
::: vrst v vseh oblikah. :::
Popravljanje spomenikov, udele-
::: vanje napisov v iste. :::